

τιμή : 1,5 ευρώ

εν αιθρία

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Ιούλιος-Αύγουστος 2013 - 24ος Χρόνος

Καμπάνια ανακύκλωσης: Ραντεβού το Σεπτέμβρη.

Ολοκληρώθηκε στις 26 Ιουνίου η πρώτη φάση της καμπάνιας για την ενίσχυση της ανακύκλωσης, με κύριο άξονα το μοίρασμα «πόρτα-πόρτα» τσαντών και ενημερωτικού υλικού αλλά και παράλληλες δράσεις σε εμπορικούς δρόμους, πλατείες κλπ.

Σε ό,τι αφορά στο πρόγραμμα «πόρτα- πόρτα», καλύφθηκε περίπου το 70% του συνόλου των νοικοκυριών (70000) που βρίσκονται στα όρια του παλιού δήμου, με τους εθελοντές των χορευτικών τμημάτων να πρωταγωνιστούν όχι μόνο στο μοίρασμα αλλά και τα μουσικά τους δρώμενα στις συνοικίες της Πάτρας.

Το ραντεβού της ανακύκλωσης δόθηκε για τις αρχές Σεπτέμβρη οπότε θα ολοκληρωθεί η διανομή του υλικού και παράλληλα θα ξεκινήσουν στοχευμένες δράσεις για τους μαθητές, με επισκέψεις στα σχολεία τους.

Ας ελπίσουμε ότι η καμπάνια άφησε το δικό της αποτύπωμα ώστε αυτό το καλοκαίρι να αυξήσουμε τα ποσοστά ανακύκλωσης, βάζοντας παράλληλα τα υλικά στους σωστούς κάδους!

ΓΙΑΤΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΘΕΣΗ ΟΛΩΝ ΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ στη σελίδα 16 για τη συμμετοχή της ΟΙΚΙΠΑ στην καμπάνια, με μοίρασμα τσαντών ανακύκλωσης και ενημερωτικού υλικού στο Μπεγουλάκι.

Κολυμπώντας σε έναν αόρατο κόσμο από μικροπλαστικά!

Πανελλαδική προσπάθεια απόκρουσης της κυριαρχίας του πλαστικού στις Ελληνικές θάλασσες

Ένας «αόρατος» όσο και επικίνδυνος ρύπος, τα μικροπλαστικά, κατακλύζει τις ελληνικές θάλασσες και ακτές, θέτοντας σε κίνδυνο τη θαλάσσια πανίδα όσο και τη δημόσια υγεία. Αναλύοντας περισσότερα από 1000 δείγματα από 167 παραλίες των ελληνικών ακτών, **δεν βρέθηκε ούτε ένα δείγμα που να μην περιέχει ίνες μικροπλαστικών.**

Την έρευνα πραγματοποίησε το Ινστιτούτο «ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ», το οποίο συνεργάζεται στενά με τη ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε. στο πλαίσιο της πλατφόρμας δράσης «ΚΥΑΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ» στην οποία συμμετέχει η ΟΙΚΙΠΑ μαζί με 11 ακόμη οικολογικές οργανώσεις, εθελοντικές κινήσεις και ναυαθλητικούς ομίλους.

Η περιοχή μας έγινε το σημείο εκκίνησης μιας **πανελλαδικής προσπάθειας** απόκρουσης της κυριαρχίας του πλαστικού στις θάλασσές μας, με πρωταγωνιστές τους ενεργούς πολίτες-μέλη των φορέων, τους οποίους ένωσε η ανησυχία, η ευθύνη και η δράση.

Διαβάστε στις σελίδες και 8 και 9 για τις πρώτες δράσεις της «ΚΥΑΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ» με αφορμή την Ημέρα Περιβάλλοντος, σε Αντίρριο, Μεσολόγγι, Ναύπακτο, Πάτρα και Ρίο.

Να συνεχιστούν οι κατεδαφίσεις στον αιγιαλό της Πάτρας

Η προσπάθεια του Δήμου Πατρέων να κατεδαφίσει μάντρες στην Παραλία Δαφνών Μποζαϊτίκων είναι στη σωστή κατεύθυνση και είναι σαφώς καταδικαστέα τα επεισόδια που προκάλεσαν «ενδιαφερόμενοι» προκειμένου να αποτρέψουν την κατεδάφιση, παρότι ο χώρος είναι απαλλοτριωμένος και κοινόχρηστος. Η πρόσβαση ΟΛΩΝ των Πατρινών στις κοντι-

νές παραλίες, όχι μόνο της περιοχής αυτής αλλά και κάθε άλλης, πρέπει να αποκατασταθεί όσο και αν κραυγάζουν αυτοί που θέλουν ιδιωτικές παραλίες, εις βάρος του κοινωνικού συνόλου.

Διαβάστε ολόκληρη την ανακοίνωση της ΟΙΚΙΠΑ στη σελίδα 10.

Φύλλο καλοκαιρινό!

Το φύλλο που κρατάτε στα χέρια σας θα σας κρατήσει συντροφιά **Ιούλιο και Αύγουστο**. Με μικρές ή μεγαλύτερες αποδράσεις, τα μέλη της

ΟΙΚΙΠΑ θα γεμίσουν τις μπαταρίες τους με...βουνά και θάλασσες και θα είναι πάλι μαζί σας από Σεπτέμβρη.

Το «θερινό τμήμα» της ΟΙΚΙΠΑ (με τους παραμένοντες εν Πάτρας), θα συνεδριάζει **κάθε Δευτέρα στις 9μμ**, στα νέα μας (φρεσκοβαμμένα) γραφεία στην οδό Σαχτούρη 64, αφού τα περιβαλλοντικά προβλήματα δεν προβλέπε-

ται να κάνουν ...διακοπές!

Καλό καλοκαίρι σε όλους.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Επιστολή της ΟΙΚΙΠΑ και των «Πολιτών εν δράσει» για το πρόγραμμα Ανακύκλωσης τηγανόλαδου

Εκ μέρους των μελών της **Οικολογικής Κίνησης Πάτρας** και των «**Πολιτών εν δράσει**» στάλθηκε στην ΑΔΕΠ και την Αντιδημαρχία καθαριότητας η παρακάτω επιστολή, προκειμένου να μεταφέρουμε ορισμένες παρατηρήσεις μας σχετικά με το θέμα της περισυλλογής τηγανόλαδου:

1. Σχετικά με το πιλοτικό πρόγραμμα που υλοποιείται από την ΑΔΕΠ για την ανακύκλωση του τηγανόλαδου σε επιλεγμένα σχολεία, είναι προφανές ότι δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της πόλης αφού πάρα πολλοί πολίτες δυσκολεύονται να μεταφέρουν το τηγανόλαδο στο σημείο συλλογής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η περιοχή της Αγίας Σοφίας που είναι πυκνοκατοικημένη και το πλησιέστερο σημείο είναι το 21^ο γυμνάσιο μετά την οδό Αμερικής.
2. Όσοι δεν έχουν παιδιά στα εν λόγω σχολεία, δεν έχουν ενημερωθεί από πουθενά σχετικά με το πρόγραμμα.
3. Οι περισσότεροι πολίτες που επιθυ-

μούν να μπουν στη διαδικασία, πιθανά να μην έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικά μέσα ώστε να ενημερωθούν για τα σημεία συγκέντρωσης.

Βασιζόμενοι στα παραπάνω προτείνουμε τα εξής:

- Για το υλοποιούμενο από την ΑΔΕΠ πρόγραμμα, να συνταχθεί ενημερωτικό υλικό και να εκδοθούν Δελτία Τύπου στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για την ενημέρωση των δημοτών. Μέχρι στιγμής δεν έχει πέσει στην

αντίληψή μας κάποιο κείμενο που να δίνει τις απαραίτητες πληροφορίες. Από μέρους μας, δεσμευόμαστε να προωθήσουμε τα αντίστοιχα κείμενα ηλεκτρονικά στα μέλη και τους φίλους των συλλόγων μας.

- Να επεκταθεί η ανακύκλωση του τηγανόλαδου και σε άλλα κεντρικά σημεία της πόλης, ιδιαίτερα στα μεγάλα super- markets και στις γειτονιές, ώστε οι πολίτες να έχουν εύκολη πρόσβασιμότητα.

Μαζί με τη θετική καμπάνια που υλοποιείται για την ενίσχυση της ανακύκλωσης των συσκευασιών, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προχωρήσουμε στη στήριξη και επέκταση της ανακύκλωσης του τηγανόλαδου που έχει και αυτή πολλαπλά οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη.

Αναμένοντας την απάντησή σας

Οικολογική Κίνηση Πάτρας
Πολίτες Εν Δράσει

ΗΧΟΡΡΥΠΑΝΣΗ ΣΕ ΣΤΕΡΙΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ:

Αφόρητες πηγές ηχορρύπανσης στο παλιό λιμάνι αλλά και την πλατεία Εθνικής Αντίστασης

Το Δίκτυο Φορέων για την Προστασία από την Ηχορρύπανση διαπιστώνει για μια ακόμη φορά ότι δυστυχώς τα προβλήματα της ηχορρύπανσης στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου μας δεν έχουν τελειωμό. Αυτή τη φορά – εκτός από την ηχορρύπανση των νυχτερινών μαγαζιών – έρχονται να προστεθούν περιπτώσεις από άλλες πηγές, όπως από ένα συγκεκριμένο καράβι στο παλιό λιμάνι αλλά και από «μουσικές συναυλίες» στην πλ. Όλγας.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στο πρώτο θέμα, περίοικοι του παλιού λιμανιού επικοινωνήσαν ζητώντας τη συνδρομή μας ώστε να απαλλαγούν από τον εξαιρετικά δυνατό θόρυβο που κάνει ένα συγκεκριμένο καράβι το οποίο αγκυροβολεί περίπου στην περιοχή του παλιού σταθμού υποδοχής. Το εν λόγω καράβι, όταν βρίσκεται εκεί, έχει τις μηχανές του συνέχεια αναμμένες και προκαλεί μεγάλο θόρυβο με αποτέλεσμα οι περίοικοι να μην μπορούν να ησυχάσουν. Στη γειτονιά

ΔΙΚΤΥΟ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΧΟΡΡΥΠΑΝΣΗ

συστάθηκε ομάδα πρωτοβουλίας που συνέταξε επιστολή μαζί με δεκάδες υπογραφές των περιοίκων και τα απέστειλε με τη μορφή διαμαρτυρίας προς τους αρμόδιους φορείς.

Πολύ έντονη είναι επίσης η όχληση που προκαλείται από τις υπαίθριες συναυλίες που λαμβάνουν χώρα ΚΑΘΕ Παρασκευή και Σάββατο στην πλατεία Όλγας. Δεκάδες κάτοικοι σε μια κατεχορήγη αστική και πυκνοκατοικημένη γειτονιά της Πάτρας πέραν της ηχορρύπανσης που έχουν να αντιμετωπίσουν την ημέρα λόγω της διαμονής τους στο κέντρο της Πάτρας βρίσκονται αντιμέτωποι με τα ντεσιμπέλ της μουσικής στη διαπασών μέχρι πολύ αργά το βράδυ και ενίοτε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Το Δίκτυο ενώνει τη φωνή του με αυτή των κατοίκων και καλούμε όλους τους αρμόδιους φορείς να αναλάβουν επιτέ-

λους τις ευθύνες τους και να προβούν στις νόμιμες και ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ενέργειες που θα απαλλάξουν τους κατοίκους της πόλης από αυτό το μαρτύ-

ριο της ηχορρύπανσης και της φασαρίας. Ήδη δοκιμάζονται οι αντοχές των πολιτών από ποικίλα προβλήματα, άγχη και στενοχώριες. Ας μην επιβαρύνεται η ψυχική αλλά και σωματική τους υγεία ΚΑΙ από το θόρυβο. Αρκετά!

Οι Φορείς του Δικτύου για την Προστασία από την Ηχορρύπανση

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗ www.protasi.org.gr
ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΗΧΟΡΡΥΠΑΝΣΗΣ ixoripansistop.blogspot.com
ΚΟΙΝΟ_ΤΟΠΙΑ www.koinotopia.gr
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΤΡΑΣ www.oikipa.gr
ΠΟΛΙΤΕΣ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ www.politesendrasei.gr
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ Θ.Κ. ΓΕΦΥΡΑ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΕΘΕΑ ΟΞΥΓΟΝΟ ΠΑΤΡΑΣ

Τέχνες και Προγινεσμός Ιούλιος-Αύγουστος 2013.

Σε εποχές δύσκολες, όπου στα πάντα φαίνονται μάταια και αδύνατα, πολλά μπορούν να γίνουν κατορθωτά, όταν υπάρχει πνεύμα συνεργασίας και προ-σφοράς.

Τον τελευταίο καιρό στα πολι-τιστικά πράγματα της πόλης κά-ποια γεγονότα έρχονται να ανα-στρέψουν το κακό κλίμα και να δημιουργήσουν αισιόδοξες προ-οπτικές.

Τα εγκαίνια του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης του δήμου Πατρέων, που στεγάζεται από τις 20 Ιουνίου σε αίθουσες του κτιρίου Χάνσεν του Παλαιού Δημοτικού Νοσοκομείου, αποτελούν την απαρχή για τη δημιουργία ενός πυρήνα πολιτισμού στο ιστορικό κτιριακό συγκρότημα εμπλουτίζοντας την πολιτιστική ζωή της πόλης.

Ο νέος αυτός μουσειακός χώρος προέκυψε από την προσφορά της λαογραφικής συλλογής του Πολιτιστικού Κέντρου Πατρών στον Δήμο Πατρέων που φρόντισε για τη στέγαση και την προβολή της.

Για την ιστορία, το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 1977 από το Πολιτι-στικό Κέντρο Πατρών, που απο-τελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, και στεγάστηκε μέχρι τον Αύγουστο του 1983 σε νεοκλασι-κό κτίριο της οδού Ρήγα Φεραίου, στον αρ.79.

Από το Δεκέμβριο του 1983, το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης αποκτά τη νέα του στέγη, σε παραχωρη-μένο κτίριο, μέσα στο Σκαγιοπού-λειο Κήπο Νεότητας, του Σκαγιο-πουλείου Κληροδοτήματος.

Το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, παράλληλα με τη συλλογή και την έκθεση των αντικειμένων,

ασχολείται με την έρευνα και την τεκμηρίωση του αγροτικού πα-ραδοσιακού βίου, που ξεκίνησε την περίοδο 1989 – 1991, με την καταλογογράφηση, φωτογράφι-ση και αρχιεπιθέτηση των μου-σειακών αντικειμένων και την καταγραφή και τεκμηρίωση των παραδοσιακών επαγγελματιών της περιοχής, ώστε να αποτελούν εργαλείο επιστημονικής έρευνας.

Η λειτουργία του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης επικεντρώνεται στη συλλογή, την τεκμηρίωση και την έκθεση αντικειμένων που αφο-ρούν αφενός μεν στην αγροτική ζωή και τις δραστηριότητες της υπαίθρου και αφετέρου στα λα-ϊκά επαγγέλματα της πόλης, που είναι άμεσα δεμένα με τον αγρο-τικό και προβιομηχανικό πολιτι-σμό, παίζοντας σημαντικό ρόλο στην κοινωνικοοικονομική ζωή και εξέλιξη της περιοχής.

Οι συλλογές του αποκτήθηκαν και συντηρήθηκαν με την εθελον-τική προσφορά και τις δωρεές των μελών του συλλόγου και του Μουσείου, αλλά και πολλών φί-λων και συμπολιτών οι οποίοι συ-νέδραμαν στο έργο αυτό.

Το 2012 το Μουσείο Λαϊκής Τέ-χνης παραχωρήθηκε στον Δήμο Πατρέων, ο οποίος μερίμνησε για την οριστική εγκατάσταση και λειτουργία του στο σημερινό χώρο του Παλαιού Δημοτικού Νο-σοκομείου, με στόχο τη συνέχιση του εμπλουτισμού των συλλογών, καθώς και της ερευνητικής αλλά και εκπαιδευτικής του δραστηρι-ότητας.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το καλοκαίρι αυτό ο Πολιτιστι-κός Οργανισμός του Δήμου Πα-τρέων επιφύλασσε μία θετική έκπληξη με την παρουσίαση ενός νέου προσώπου του Διεθνούς Φεστιβάλ, όπου φιλοξενούνται σημαντικές και ουσιαστικές εκδη-λώσεις από τον κινηματογράφο, το θέατρο και τη μουσική, που δικαιολογούν τον τίτλο του και προσφέρουν κάτι ξεχωριστό στο πατρινό κοινό και τους επισκέ-πτες της πόλης, αποφεύγοντας πολυδάπανες και ανούσιες “σου-ξεδιάρικες” εκδηλώσεις του πα-ρελθόντος.

Ξεχώρισε ήδη το τριήμερο Τζαζ + Πράξεις και ακολουθούν μέχρι τον Αύγουστο σημαντικές εκδη-λώσεις.

Στα εικαστικά της πόλης, η Δη-μοτική Πινακοθήκη εν αναμονή των νέων της παραγωγών για τον μήνα αυτό εκθέτει μέρος της συλ-λογής της που αποτελείται από παλαιότερα αλλά και πρόσφατα αποκτήματα, πολλά από τα οποία παρουσιάζονται για πρώτη φορά.

Η Γκαλερί Cube στα πλαίσια της Fresh Art, φιλοξενεί την εικαστι-κή συνομιλία των Αντωνία Γρίβα και Κωνσταντίνου Πάτσιου στη

διατομική έκθεση “emotional collective”.

Η **Ήρα – Παρασκευή Παπαπο-στόλου**, Ιστορικός και Κριτικός Τέχνης, γράφει: “Είναι γεγονός ότι το συναίσθημα είναι ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στοιχείο της ψυ-χικής μας ζωής και ασκεί μεγάλη επίδραση σε όλες μας τις εκδη-λώσεις. Πολλές φορές μάλιστα επιβάλλεται και στη λογική μας ή στις ιδέες μας. Φόβος, αγάπη, μίσος, θυμός, ευτυχία, δυστυχία, είναι μερικά από τα πιο καθημε-ρινά συναισθήματα στη... ζωή μας. Τι είναι όμως το συναίσθη-μα στην περίπτωση της Αντωνίας Γρίβα και του Κωνσταντίνου Πά-τσιου; Τι είναι αυτή η ευάρεστη ή δυσάρεστη ψυχική κατάσταση; Αυτό το αποτέλεσμα κάποιου γε-γονότος ή κάποιας εμπειρίας; Και πώς εκφράζεται με χρώμα;

Σε ισότιμη συνεργατική βάση, οι δύο καλλιτέχνες κάνουν ουσια-στικά ένα διάλογο με θέμα τους τα ανθρώπινα συναισθήματα: από εκεί και ο τίτλος Emotional Collective. Με διαφορετικά υλικά ο καθένας θέλουν να εκφράσουν το γεγονός ότι όλα τα συναισθή-ματα έχουν την ίδια βαρύτητα. Πιο ήρεμη στην έκφρασή της η Αντωνία, πολύ πιο εκρηκτικός ο Κωνσταντίνος, ανταλλάσσουν απόψεις βάζοντας σε αυτό τους το παιχνίδι και το θεατή.”

ΣΣ: Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στο “στήσιμο” και τη λειτουργία του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης στο νέο του σπίτι, είχαν ο συντάκτης της στήλης Ξενοφώντας Παπαευθυμίου και η εκπαιδευτικός Τίνα Παπασωτη-ροπούλου τους οποίους και συγχαί-ρουμε για την άοκνη και μακρόχρο-νη προσφορά τους.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ...ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Με την ευκαιρία της μετακό-μισης στο καινούργιο «στέκι» της ΟΙΚΙΠΑ χρειάστηκε να «ξε-καθαρίσουμε» και τα τελευταία **βιβλία, εγκυκλοπαίδειες και περιοδικά**, που με συγκινητική προθυμία μάς είχατε παραδώσει προς «επαναχρησιμοποίηση» και είχαν απομείνει αδιάθετα.

Έτσι, σας ενημερώνουμε ότι πολλές εγκυκλοπαίδειες και λο-γοτεχνικά βιβλία δόθηκαν προς εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης Συγκροτήματος Επαγγελματιών Λυκείων (1^ο-7^ο-9^ο ΕΠΑ.Λ. Πάτρας και 2^η ΕΠΑ.Σ. Πάτρας) στο Κου-

κούλι, ο υπεύθυνος της οποίας κ. **Καραμάνης Κων/νος** μάς έστει-λε εγγράφως ένα θερμότατο «Ευχαριστήριο».

Επίσης, άλλα βιβλία δόθηκαν στο 9^ο Γυμνάσιο Πατρών και άλλα στην εθελοντική οργάνωση «**Κίνηση Πρόταση**».

Τέλος, πολλά (ξενόγλωσσα κυ-ρίως) βιβλία και περιοδικά πα-ραδόθηκαν στην κοινωνική λει-τουργό των **φυλακών του Αγίου Στεφάνου** (στη ΒΙΠΕ Πατρών) για την εκεί βιβλιοθήκη, ώστε να διαβαστούν από τους κρατούμε-νους.

εν αιθρία

ΚΩΔ.ΕΛΤΑ 2264

Περιοδική Έκδοση της Οικολογικής Κίνησης ΠΑΤΡΑΣ
Διεύθυνση Σαχτούρη 64 - Τ.Κ. 26 222 ΠΑΤΡΑ
Α.Φ.Μ. : 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο : Θωμάς Κουτρούμπας
Τηλέφωνο & Fax : 2610 32 10 10
email : oikipa@otenet.gr

Τηλέφωνα μελών : 2610 327 234 , 643 541

Διευθύνεται απο συντακτική επιτροπή

- Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας
 - Ετήσια συνδρομή για φορείς , οργανισμούς , υπηρεσίες 40 ευρώ
- Επιταγές : Γ.Βασιλακόπουλος - Καποδιστρίου 94 , 26224 , ΠΑΤΡΑ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ : print247, 2610 521 007 , info@print247.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ : Γεωργαντά Άιρις , 6983884497

Αριθμός Λογαριασμού για κατάθεση συνδρομών
0026-0015-73-0103530143
EUROBANK IBAN: GR1802600150000730103530143
(Βασιλακόπουλος Γ. - Κανέλλης Γ.)
Μετά την κατάθεση ενημερώστε μας τηλεφωνικά

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΜΑΡΟΚΟ:

Μικρό οδοιπορικό και εντυπώσεις

του Στράτου Δ. Κλούρα

Αρχή ταξιδιού- Καζαμπλάνκα

Με πολλή χαρά συνάντησα τους φίλους και τις φίλες της ΟΙΚΟΠΑΡΕΑΣ το πρωινό της 7^{ης} Μαΐου 2013, στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», απ' όπου θα ξεκινούσαμε την εκδρομή μας για Μαρόκο. Πρώτος προορισμός η Καζαμπλάνκα, με ενδιάμεσο σταθμό το αεροδρόμιο της Ρώμης.

Με το που φθάσαμε στο αεροδρόμιο συναντήσαμε τον ξεναγό μας τον Ζαμάλ, ο οποίος, εκτός από τα άριστα ελληνικά του, αποδείχθηκε ένας εξαιρε-

τος επαγγελματίας, που διέθετε πολύ χιούμορ. Μια μεγαλούπολη (πληθυσμός 7 εκατομμύρια κατοίκους), με πολύ φως, άριστη ρυμοτομία, αρκετό πράσινο, 15όροφα κτίρια πανταχόθεν ελεύθερα και σχετικά καθαρή, τουλάχιστον στις λεωφόρους που διασχίσαμε.

Επισκεφθήκαμε το **προάστιο Άνφα** (τόπος διαμονής της αριστοκρατίας και της πλουτοκρατίας), όπου και η βίλα στην οποία πραγματοποιήθηκε η γνωστή συνάντηση – διάσκεψη της Καζαμπλάνκας κατά τη διάρκεια του Β'

Παγκ. Πολέμου (1943) των Τσώρτσιλ και Ρούσβελτ, στην οποία αποφασίσθηκε η απόβαση των συμμαχικών δυνάμεων στη Νορμανδία και στη Σικελία.

Ακολούθησε η βόλτα στην παραλιακή λεωφόρο, όπου και κάναμε μια στάση σε παραλιακό καφεζαχαροπλαστείο, στο οποίο γευθήκαμε το εθνικό ποτό των Μαροκινών, ήτοι τσάι με δυόσμο. Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε το **Μεγάλο Τζαμί Χασάν Β'**, ένα από τα μεγαλοπρεπέστερα του κόσμου, εντυπωσιακό, όμορφο

με μια μεγάλη πλατεία γύρω του, συνολικής χωρητικότητας 85.000 προσκυνητών (στο εσωτερικό του 25.000 προσκυνητών). Η κορυφή του μιναρέ του φθάνει τα 200 μέτρα και έχει μία ακτίνα λείζερ, που είναι στραμμένη προς τη Μέκκα και είναι ορατή σε ακτίνα 35 χιλιομέτρων. Μετά από σύντομη περιήγηση σε άλλα αξιοθέατα της πόλης καταλήξαμε στο ξενοδοχείο μας όπου και εγκατασταθήκαμε.

Ραμπάτ- Μεκνές

Το πρωί της επόμενης ημέρας (08.05) εγκαταλείψαμε την Καζαμπλάνκα για την πρωτεύουσα (από το 1912) του Μαρόκου, το Ραμπάτ. Η διαδρομή εξαιρετική, από τη μια ο Ατλαντικός ωκεανός και από την άλλη μια αχανής πεδιάδα (η Καλιφόρνια της Αφρικής, κατά Ζαμάλ). Μικρή στάση για να βρέξουμε τα πόδια και τα χέρια μας στα νερά του Ατλαντικού (για να 'χουμε να λέμε!).

Πρώτο σημείο ξενάγησης στη Ραμπάτ ήταν η **Κάσπα (οχυρωμένη συνοικία) των Ουντάια**, όπου και η περίφημη πύλη των Ουντάια (μνημειώδης πέτρινη αψίδα, με δύο ξύλινες πόρτες, που πλαισιώνεται από δύο πύργους). Μέσα στην Κάσπα βρίσκονται ο Ανδαλουσιανός Κήπος και ένα εξαιρετο μαγκανοπήγαδο. Σ' ένα γραφικό καφεενεδάκι πήραμε το γνωστό τσάι με δυόσμο.

Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε το **Μαυσωλείο του πρώην Βασιλιά Μωχάμαντ Ε'** (παππούς του νυν βασιλιά, ο οποίος οδήγησε το Μαρόκο στην ανεξαρτησία). Το Μαυσωλείο χτίστηκε από τον Βιενναμέζο αρχιτέκτονα ΒΟ ΤΟΑΝ, με τη χρησιμοποίηση 400 μαροκινών τεχνιτών. Απέναντι από το Μαυσωλείο είναι ο **Πύργος Χασάν** (παλιός μιναρές του 14^{ου} αιώνα, ύψους 44 μέτρων, που έμεινε ανολοκλήρωτος και αποτελεί το έμβλημα της πρωτεύουσας). Επόμενος σταθμός το Βασιλικό ανάκτορο με τους εξαιρετικούς κήπους και τα σπάνια, για μας, δέντρα.

Γενικά η πρωτεύουσα Ραμπάτ εί-

ναι μια όμορφη και καθαρή πόλη με πολύ πράσινο και φαρδείς και δενδροφυτεμένες λεωφόρους με εξαιρετική ρυμοτομία (Γαλλικός

δάκτυλος!). Από το Ραμπάτ συνεχίσαμε προς την αυτοκρατορική πόλη Μεκνές. Η διαδρομή καταπληκτική ανάμεσα σε δάσος από φελλόδρους (παρέχουν το γνωστό φελλό) το δεύτερο, στο είδος του, στον κόσμο (πρώτο είναι το αντίστοιχο της Πορτογαλίας).

Δι' ενεργειών του αρχηγού (ένας είναι ο αρχηγός!) και με τη σύμφωνη γνώμη του ξεναγού έγινε, στις παρυφές του δάσους των φελλοδρυών, μία στάση για καρπουζοφαγία από τους, ανά 200 μέτρα, πωλητές καρπουζιών (δεν θα αναφέρω τα παραλείπόμενα για ευνόητους λόγους...).

Επόμενη στάση η Μεκνές, οι «Βερσαλλίες της Αφρικής», την οποία επέλεξε, το 1672, ο σουλτάνος Μουλάι Ισμαήλ ως πολιτι-

κή και στρατιωτική πρωτεύουσα, ωραία πόλη, με περίμετρο των τειχών 40 χιλιόμετρα. Ξενάγηση στα ερείπια του παλατιού και των

στάβλων, στις πύλες ΜΑΝΣΟΥΡ και ΚΕΜΙΣ καθώς και στην τεχνητή λίμνη ΑΓΚΕΝΤΑΛ.

Φεζ

Το απόγευμα φθάσαμε στη Φεζ, όπου, μετά το φαγητό στο ξενοδοχείο, κάναμε μια ευχάριστη βόλτα στη νέα πόλη με το τουριστικό τρενάκι. Αυτό μας έδωσε τη δυνατότητα να δούμε τους φαρδείς και δεντροφυτεμένους δρόμους-λεωφόρους και να ξεδώσουμε με τα πολλά παραλείπόμενα.

Την επόμενη ημέρα (09-05) επισκεφθήκαμε την παλαιά πόλη της Φεζ. Η Φεζ είναι η αρχαιότερη από τις τέσσερις αυτοκρατορικές πόλεις του Μαρόκου (οι υπό-

λοιπες τρεις είναι το Ραμπάτ, η Μεκνές και το Μαρακές), είναι η θρησκευτική και πνευματική μητρόπολη. Χάρη στο Πανεπιστήμιό της έχει αποκτήσει το προσωνύμιο «η Αθήνα της Αφρικής». Η πόλη έχει ένα άρτιο αποχετευτικό σύστημα (η τρίτη πόλη, μετά την Αθήνα και τη Ρώμη, που έφτιαξε σύστημα αποχέτευσης) και είναι ένα ζωντανό μουσείο. Ξεναγηθήκαμε στον μεντρεσέ ΜΠΟΥ ΙΝΑΝΙΑ (λειτούργουσε ταυτόχρονα ως τζαμί, σχολείο και φοιτητική εστία), και στη συνέχεια επισκεφθήκαμε τη συνοικία των βυρσοδεψών, όπου είδαμε (αφ' υψηλού κυριολεκτικά και μεταφορικά) τις δεξαμενές, στις οποίες γίνεται η απάλυνση, η δέψη και η βαφή των δερμάτων. Οι συνθήκες όμως εργασίας **απαράδεκτες!**

Στην Παλαιά Πόλη της Φεζ μπορείς να βρεις ό,τι θέλεις και δη πράγματα που έχουν σχέση με τη βιοτεχνία, με συνθήκες όμως εργασίας που παραπέμπουν σε πολύ μακρινές και δυσάρεστες εποχές (π.χ. τρεις ραπτομηχανές με τους εργαζόμενους εντός ενός χώρου, όσο και ο χώρος μιας εσωτερικής τουαλέτας του Κολωνακίου, με λιγοστό φως). Με ανάμεικτα αισθήματα επιστρέψαμε στο ξενοδοχείο μας, Ήταν μια γεμάτη από αισθητικές και πνευματικές εμπειρίες ημέρα. Το βράδυ της ίδιας ημέρας, οι περισσότεροι, ακολουθήσαμε την προτροπή του ξεναγού μας Ζαμάλ για μια βραδιά σε κέντρο με παραδοσιακή μουσική και τοπικά δρώμενα. Πράγματι περάσαμε ένα ωραίο τρίωρο με πολλά – πολλά παραλείπόμενα...

Η γοητεία της υπαίθρου

Την άλλη ημέρα (10-05) αφήσαμε την ωραία Φεζ για να συνεχίσουμε για το Μαρακές. Μια πολύωρη διαδρομή νοτιοανατολικά των οροσειρών του Μέσου και του Μεγάλου Άτλαντα διαμέσου των πόλεων Ιφράν και Μπενί Μελλάλ.

Πρώτη στάση, πριν φθάσουμε στο Ιφράν, οι **καταρράκτες των Παρθένων**. Ωραίο το θέαμα, αλλά πιο ωραίος ο περίπατος στο δάσος και η διέλευση ποταμού μέσω ενός κορμού δέντρου (πολλά τα παραλείπόμενα...!). Στη συνέχεια φθάσαμε στο Ιφράν, στην «Ελβετία» τού Μαρόκου. Ένα εξαιρετικό θέρετρο πλουσιών και αριστοκρατών, με πολύ πράσινο και πολλά νερά, σε υψόμετρο 1.650 μέτρων. Μόλις φύγαμε από το Ιφράν, ήλθε μια ευχάριστη έκπληξη (δί' ενεργειών του ξεναγού μας και με τη σύμφωνη γνώμη του αρχηγού): Μία παράκαμψη μέσα σ' ένα δάσος κέδρων (το Μαρόκο έχει πολλά και μεγάλα δάση κέδρων, γι' αυτό και το αποκαλούν «ο Λίβανος της Αφρικής»), όπου είδαμε την αποικία των **πιθήκων «Μακάκος»**. Η αποικία ήταν πλήρως εξοικειωμένη με τους ανθρώπους. Η συμπεριφορά τους απέναντί μας ήταν εντυπωσιακή και φιλική. Η εν συνεχεία διαδρομή μέχρι το Μαρακές ήταν, σχεδόν, όλη σε μια ευθεία γραμμή, μέσα σε μια αχανή πεδιάδα.

Μαρακές

Το Σάββατο (11-05) επισκεφθήκαμε τους μαγευτικούς **κήπους Μαζορέλ** γεμάτους μπουκαμβίλιες, κοκκοφοίνικες, μπανανιές, μπαμπού και πάρα πολλούς κάκτους (1.800 είδη). Στη συνέχεια πήγαμε στο **Φοινικόδασος** του Μαρακές, στις παρυφές της πόλης, όπου κάναμε μια ωραία βόλτα πάνω σε καμήλες.

Επιστροφή στην πόλη για να επισκεφθούμε το **μιναρέ Κουτουμπία**, σύμβολο του Μαρακές και αριστούργημα της ισπανομαυριτανικής τέχνης ύψους 70 μέτρων (Για να είναι εμφανής ο μιναρές σε όλο το Μαρακές απαγορεύεται η κατασκευή κτιρίων ύψους πάνω από πέντε ορόφους, ήτοι κτιρίων ύψους μεγαλύτερου του ύψους του μιναρέ). Μετά επισκεφθήκαμε την πλησίον του μιναρέ

Κουτουμπία, περίφημη **πλατεία Ζεμάα -ελ - Φνα**, που είναι η καρδιά της Παλαιάς πόλης. Το πρωί συχνάζουν έμποροι φρούτων και μπαχαρικών, καθαθοποιί, έμποροι ειδών κιγκαλερίας, κλπ. Το απόγευμα το σκηνικό αλλάζει, χορευτές, μουσικοί, γητευτές φιδιών κλπ. παρουσιάζουν το θέαμά τους. Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε τα γύρω από την πλατεία σουκ και καταλήξαμε σ' ένα κατάστημα βοτάνων και ειδών αισθητικής ανασυγκρότησης (αλοιφές δια πάσαν νόσον). Επισκεφθήκαμε, επίσης, το **παλάτι Ελ Μπαχία** και το εξαιρετικό **μουσείο Νταρ Σι Σαϊντ** (οι ξύλινες, από κέδρο, οροφές έχουν εντυπωσιακά σχέδια δημιουργώντας ένα μαγευτικό θέαμα).

Το απόγευμα ξεκινήσαμε για το παραδοσιακό δείπνο με φολκλορικό σβού στο διάσημο **Chez Ali** εστιατόριο - πολυχώρο στα πε-

ρίχωρα τού Μαρακές ένα χώρο αμερικάνικου τύπου με πολύ κιτς... Το φαγητό πραγματικά τοπικό, περιελάμβανε τη σούπα «Λ'χαρίρα» και ως κύρια πιάτα το παραδοσιακό ταζίν (κρέας με λαχανικά, με γαρνιτούρα δαμάσκηνα, ελιές, κλπ.) και κουσκούς.

Η **ιπτική επίδειξη** άριστη (την παράσταση όμως έκλειψε η άσπρη γάτα, που γλίτωσε τη ζωή της από το ποδοπάτημα των αλόγων και ο

και στη φαρμακευτική. Πολλοί από την ΟΙΚΟΠΑΡΕΑ το προμηθεύτηκαν). Γυμνοί βράχοι διαφόρων χρωμάτων και σχημάτων και πλήθος από μικρά βερβερίνα χωριά. Φθάσαμε σε υψόμετρο 2.260 μέτρων, οπότε και βρεθήκαμε από την άλλη πλευρά του **Μεγάλου Άτλαντα** και το τοπίο άλλαξε, αχανείς ερημικές εκτάσεις που τις διέκοπταν οάσεις πράσινου με νερά και καλλιέργειες. Πολλά τα κινηματογραφικά στούντιος Αμερικανικών και Ευρωπαϊκών εταιρειών.

Τέλος επισκεφθήκαμε τις **κάσμες Ταουρίτ** (εδώ γυρίστηκε μέρος του κινηματογραφικού έργου «Τσάι στη Σαχάρα», θεωρείται από τις ομορφότερες του Μαρόκου) και **Αιντ Μπενχαντού** (αποτελεί παγκόσμια κληρονομιά κατά την UNESCO). Όσοι ήθελαν γευμάτισαν το παραδοσιακό ταζίν παίρνοντας δυνάμεις για την επιστροφή.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Το πρωί της Δευτέρας (13-05) αναχωρήσαμε για το αεροδρόμιο της Καζαμπλάνκα και το ταξίδι της επιστροφής. Αναχωρώντας από την Καζαμπλάνκα και το Μαρόκο, **άφηνα μια πλούσια χώρα με ένα φτωχό λαό**. Ο ξεναγός μας, ο Ζαμάλ, μας είπε μια μαροκινή παροιμία «*Με λίγο νερό και πολύ κουράγιο κάνεις θαύματα*». Πλην όμως στο Μαρόκο το νερό και μάλιστα σε μεγάλη ποσότητα το βάζει ο Θεός και το «πολύ κουράγιο» ο απλός λαός, τα θαύματα όμως τα απολαμβάνουν οι λίγοι. Εύχομαι, από καρδιάς, να γευθεί ο Μαροκινός λαός τα πλούτη, που ο Θεός πλουσιοπάροχα έδωσε στη χώρα τους.

(Λόγω έλλειψης χώρου, δημοσιεύονται εκτενή αποσπάσματα του άρθρου. Μπορείτε να βρείτε ολόκληρο το κείμενο στην ιστοσελίδα μας www.oikira.gr)

Διακοπές στο Μαρόκο

Πρώτα-πρώτα φτάνοντας στην **Καζαμπλάνκα** καθίσαμε για λίγο δίπλα στη θάλασσα. Πήγαμε στο ξενοδοχείο και φάγαμε. Τη δεύτερη μέρα επισκεφτήκαμε τη Μεκνές, μπήκαμε σε έναν όμορφο ναό και βγάλαμε τα παπούτσια μας. Επειδή, όποιος ήθελε να δείξει σεβασμό προς τον **Αλλάχ** (θεό των Μουσουλμάνων) έπρεπε να τα βγάλει.

Στην **Φεζ**, την τρίτη μέρα περπα-

τήσαμε στην παλιά πόλη που είχε σοκάκια και παλιά κτήρια, παράξενες μυρωδιές και μαγαζιά. Καθίσαμε εκεί 5 ώρες κοιτάζοντας ρούχα, χαλιά και δερμάτινα. Εγώ αρρώστησα κιόλας. Οι υπόλοιπες μέρες στην Φεζ ήταν πολύ χαλαρές.

Την μεθεπόμενη μέρα μετά από 8 ώρες στο λεωφορείο φτάσαμε στο **Μαρακές**. Δεν κάναμε και πάρα πολλά, αλλά πήγαμε για μπάνιο στην πισίνα του ξενοδοχείου με τον κύριο Γιώργο. Γελάσαμε πολύ με την τα-

μπέλα που έγραφε «απαγορεύεται το μπάνιο με μπουρκίν».

Το βράδυ ήταν καταπληκτικά. Φάγαμε σούπα με ψωμί και αργότερα κουσκούς με κοτόπουλο. Μετά είδαμε παράσταση σε ανοιχτό θέατρο. Ήταν απίστευτο θέαμα, ακόμα και τα άλογα είχαν μάθει να κάνουν υπόκλιση. Όμως αυτό που μου άρεσε πιο πολύ ήταν που μπόρεσα να χαϊδέψω ένα πανέμορφο άλογο. Τέλος στην πόλη **Ουαρζαζάτ** κυκλοφορήσαμε στην έρημο Σαχάρα στα παλιά σπιτία

από πηλό και στην άμμο. Είπαμε με τον αδελφό μου Φίλιππο ανέκδοτα στο λεωφορείο και φάγαμε ένα ωραίο παγωτό.

Ήταν δύσκολο ταξίδι. Κι όμως θα ήθελα να ξαναπάω. Τέλος αυτόν που ήθελα να ευχαριστήσω και να ξαναδώ πιο πολύ είναι ο ξεναγός μας ο **Τζαμάλ**.

Μελίνα Βαν Άλλεν, 10 χρονών

ΜΕ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗ ΤΟ «ΑΠΕΡΑΝΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ» ΚΑΙ...

Κι εκεί που είχαμε αρχίσει να αμφιβάλλουμε για την έλευση του καλοκαιριού φέτος βλέποντας τις δροσιές το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιούνη, ξαφνικά ...σφίξανε οι ζέστες και μας διέλυσαν κάθε αμφιβολία και ...αντοχή. Ο Ιούλης ετοιμάζεται να εισβάλλει καυτός και προσβλέπουμε με ελπίδα στην ευλογημένη αδειούλα που αχνοφαίνεται στο τελείωμά του.

Ως γνωστόν, βέβαια, καλοκαιρινή άδεια και ελληνικό καλοκαίρι σημαίνει κυρίως γαλάζια θάλασσα και «μπάνια του λαού»! Ως εκ τούτου το μάτι μας, τώρα τελευταία, πέφτει όλο σε σχετικές ειδήσεις! Για παράδειγμα, διαβάσαμε με μεγάλη χαρά ότι ο 64χρονος βραβευμένος γάλλος φωτογράφος, σκηνοθέτης και ακτιβιστής για το περιβάλλον Γιάν Αρτίς Μπερτράν (Yann Arthus-Bertrand) ξεκίνησε ήδη την παραγωγή και τη σκηνοθεσία μιας ταινίας για τους ωκεανούς της γης! ...Και μην αναρωτηθείτε ποιος είναι αυτός, διότι θα σας θυμίσω ότι το γνωστό ντοκυμαντέρ «Home», που κυριολεκτικά μας μάγεψε, αποτέλεσε το σκηνοθετικό του ντεμπούτο.

Τώρα, λοιπόν, ο πολυβραβευμένος Μπερτράν γυρίζει το φιλμ «Planet

Ο Μπερτράν επί το έργον...

Ocean», η θεματολογία του οποίου εστιάζει αποκλειστικά στους ωκεανούς, προκειμένου να υπενθυμίσει στους θεατές τις φυσικές ομορφιές που καλύπτουν τα δύο τρίτα της επιφάνειας του πλανήτη. Το εγχείρημα του «Planet Ocean» προέκυψε μετά την συνεργασία της οργάνωσης

Goodplanet, που ιδρύθηκε το 2005 από τον ίδιο για την προώθηση της **αειφόρου ανάπτυξης**, με την ελβετική εταιρεία ωρολογοποιίας Omega. Κι επειδή ο Μπερτράν έχει ασπασθεί τη ρήση που λέει ότι **«μια εικόνα είναι χίλιες λέξεις»**, έχει τραβήξει βίντεο και φωτογραφίες που απεικονίζουν τους ωκεανούς, την αέναη κίνηση των κυμάτων στα ατέρμονα πέλαγα και τις ακτές καθώς δέχονται τους θυμούς και τα φιλιὰ της θάλασσας, με εντυπωσιακές λήψεις από **ελικόπτερο**, ενώ περιλαμβάνουν και επτά **ιδιαίτερα μέρη** που φιλοξενεί το απέραντο γαλάζιο.

Όπως συνηθίζει να λέει ο ίδιος, στόχος των ταινιών του είναι η **ευαισθητοποίηση** του ανθρώπινου είδους, ώστε αυτό να αγωνισθεί συνειδητά για να μπορέσει να ζήσει αμέριμνο και ευτυχισμένο σε έναν αμόλυντο και **παραγωγικό πλανήτη!** «Δείτε πόσο όμορφη είναι η Γη, δείτε τί καταστρέφουμε, αλλά, πάνω απ' όλα, δείτε όλη αυτή την **ομορφιά**, που ακόμα μπορούμε να διατηρήσουμε», είχε δηλώσει παλαιότερα, προβάλλοντάς μας τις φωτογραφίες του, οι οποίες μας κάνουν να **σκεφτόμαστε**, δείχνοντάς μας ταυτόχρονα ότι η γη είναι ένα **έργο τέχνης!**

...ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΣΤΑ ΜΕΡΗ ΠΟΥ ΑΥΤΟ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙ!

Τα επτά ...Θαύματα της θάλασσας που απαθανάτισε και θα παρουσιάσει ο Μπερτράν είναι:

1. Βορειοανατολικά της Αυστραλίας το **Γκρέιτ Μπάριερ Ριφ**, το πιο εκτεταμένο κοραλλιογενές οικοσύστημα στον κόσμο, ορατό από το διάστημα, που φιλοξενεί πάνω από 1500 είδη ψαριών και 4000 είδη μαλακίων!

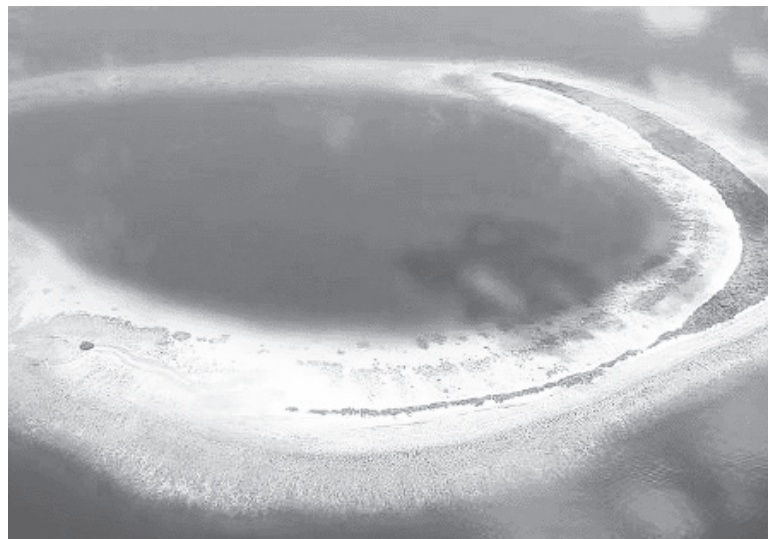
2. Το νησί **Whitsunday** στο **Queensland** της **Αυστραλίας**, η παραλία του οποίου συγκαταλέγεται στις δέκα κορυφαίες στον κόσμο και προστατεύεται πλήρως από το **εθνικό και θαλάσσιο Πάρκο**, διότι στα νερά της βρίσκονται διάφορα είδη χελώνας.

3. Το **μάτι των Μαλδίβων**, νοτιοδυτικά των **Ινδιών**, που είναι ένα **ηφαιστειογενές νησί** δακτυλιοειδούς σχήματος, το οποίο, αφού βυθίστηκε ολό-

κληρο στο νερό, αναπτύχθηκε ως προς την επιφάνειά του μαζί με κοραλλιογενείς υφάλους δημιουργώντας **μια φυσική πισίνα!**

4. Τα **Νησιά Exuma**, στο νοτιοανατολικό σημείο της **Φλόριδας** και βόρεια της **Αϊτής** και της **Κούβας στις Μπαχάμες**,

Το νησί Μάτι των Μαλδίβων

των οποίων τα πεντακάθαρα νερά αποτελούν το οικοσύστημα ενός από τους πλουσιότερους **υποβρύχιους κόσμους** στον πλανήτη.

5. Τα **Νησιά του αρχιπελάγους Sulu στις Φιλιππίνες**, των οποίων η εξαιρετική **βιοποικιλότητα** απειλείται σοβαρά,

εξαιτίας της **ατμοσφαιρικής ρύπανσης**. Επίσης, βρίσκονται μεταξύ των πρώτων **πιθανών θυμάτων** της παγκόσμιας αύξησης της θερμοκρασίας λόγω του **φαινομένου του θερμοκηπίου**, αφού θα καλυφθούν από τα νερά όταν αυξηθεί η στάθμη της θάλασσας.

6. Το **Camargue**, στο **Bouches-du-Rhone** στη **Γαλλία**, όπου ο ποταμός Ροδανός διακλαδώνεται πριν εισέλθει στην Αρλ, δημιουργώντας στο δέλτα του έναν προστατευμένο **υδροβιότοπο** με πολυάριθμα είδη πουλιών όπως κόκκινα φλαμίνγκο, ερωδιούς, πάπιες, κ.α.

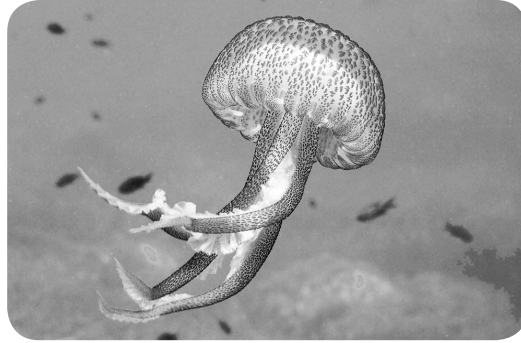
7. Τα νησιά **Nokanhuï**, νότια του νησιού **Île des Pins**, στη **Νέα Καληδονία της Γαλλίας**, με τα πυκνά δάση και την άφθονη βλάστηση που δίνουν την αίσθηση ενός νέου **κήπου της Εδέμ!**

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΤΣΟΥΧΤΡΕΣ ΣΤΟ ...ΠΙΑΤΟ ΜΑΣ;

Και, αφού μιλάμε για θάλασσα, σας πληροφορούμε ότι στις αρχές του Ιούνη ο **Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO)**, δημοσίευσε έκθεση, όπου επισημαίνεται η εκρηκτική αύξηση των **κνιδόζωνων**, (όπου ανήκουν οι μέδουσες), στη **Μεσόγειο**, τη **Μαύρη Θάλασσα**, αλλά και σε όλους τους ωκεανούς του κόσμου! Το φαινόμενο δεν έχει εξηγηθεί πλήρως, πιστεύεται όμως ότι συνδέεται με την **κλιματική αλλαγή**, τον **ευτροφισμό**, καθώς και με την **υπεραλίευση**.

Συγκεκριμένα, καθώς ο άνθρωπος ψαρεύει τα **μεγάλα αρπακτικά ψάρια**, που τρέφονται με μέδουσες, αυτές αυξάνονται και **αποδεκατίζουν** τους γόνους άλλων μικρότερων ψαριών οδηγώντας σε περαιτέρω **μείωση των αλιευμάτων**. Μάλιστα, η έκθεση αναφέρεται σε καθορισμένα περιστατικά στη Μεσόγειο, όπου, π.χ. στην **Αδριατική**, η συρρίκνωση των πληθυσμών των ψαριών πριν από 20-30 χρόνια ακολούθησε τις εκρηκτικές αυξήσεις της μοβ τσούχτρας **Pelagia noctiluca**. Παλιότερα το οικοσύστημα μπορούσε να επανακάμψει έπειτα από τέτοια περιστατικά εισβολής από τσούχτρες, σήμερα όμως φαίνεται να έχει χάσει αυτή τη δυνατότητα λόγω της υπεραλίευσης. Επίσης, στη Μαύρη Θάλασ-

σα η αλιευτική βιομηχανία γονάτισε τη δεκαετία του 1980, όταν μεταφέρθηκε εκεί η μέδουσα **Mnemiopsis leidyi** από τον **Ατλαντικό**. Το πρόβλημα όμως λύθηκε από μόνο του, όταν εμφανίστηκε μια άλλη ξενόφερτη μέδουσα, η **Beroe ovate**, η οποία τρέφεται με μέδουσες **Mnemiopsis**!

Η μέδουσα *Pelagia noctiluca*

Πάντως, μια από τις λύσεις που προτείνει ο FAO για την αντιμετώπιση της κατάστασης είναι η χρήση των μεδουσών σε **τρόφιμα και σε φάρμακα**. Ούτως ή άλλως, αν οι πληθυσμοί των ψαριών καταρρεύσουν, όπως προειδοποιούν πολλοί επιστήμονες, ίσως δεν θα έχουμε άλλη επιλογή από το να βάλουμε τις τσούχτρες στο **τραπέζι** μας!

ΤΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΗΛΙΑΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μια ερώτηση που απασχολεί τους επιστήμονες χρόνια τώρα είναι «Πώς μπορούν τα φυτά να αξιοποιούν το 95% της λιακάδας που απορροφούν στα φύλλα τους, ενώ τα φωτοβολταϊκά συστήματα περιορίζονται γύρω στο 20%»;

Όπως δημοσιεύτηκε στο **περιοδικό Science** η ομάδα του Νικ βαν Χουλστ στο Ινστιτούτο Φωτονικών Επιστημών της **Ισπανίας** εστίαστηκε στα λεγόμενα **κέντρα αντίδρασης** των φυτών: συμπλέγματα που περιέχουν **χλωροφύλλη** και **πρωτεΐνες** και αναλαμβάνουν να συλλέγουν την ηλιακή ενέργεια.

Έτσι, παρατήρησαν ότι η ενέργεια του φωτός, δηλ. τα **φωτόνια**, δεν ακολουθούν μια **προδιαγεγραμμένη πο-**

ρεία, όταν περνούν μέσα από τις φωτοευαίσθητες

Φυτό που φωτοσυνθέτει

πρωτεΐνες, αλλά δείχνουν να ακολουθούν όλες τις δυνατές διαδρομές ταυτόχρονα και να «διαλέγουν»

τελικά την πιο **αποδοτική**. Επιπλέον, τα μονοπάτια του φωτός βρέθηκαν να αλλάζουν, όταν αλλάζουν και οι **περιβαλλοντικές συνθήκες** (θερμοκρασία κ.λπ.), εξασφαλίζοντας πάντα τη **μέγιστη δυνατή απόδοση!**

Είναι μια θεωρία που μένει να αποδειχτεί, σίγουρα όμως η μελέτη ενισχύει την άποψη ότι τα βιολογικά συστήματα γνωρίζουν από **...κβαντομηχανική** – μια ιδέα που τα τελευταία χρόνια αποκαλείται **«κβαντική βιολογία»** και ίσως μας βοηθήσει να βρούμε κι εμείς τρόπο **αποδοτικότερης εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας!**

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΣΜΟ

Η κυβέρνηση της **Βραζιλίας** ανακοίνωσε ότι **περιορίσει** κατά σχεδόν **84%** την έκταση που αποψιλώνεται κάθε χρόνο στη **ζούγκλα του Αμαζονίου** και βρίσκεται πλέον κοντά στο στόχο που είχε αναλάβει απέναντι στη διεθνή κοινότητα, δηλ. να περιορίσει έως το 2020 την **αποδάσωση** κατά 80%, σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Η Βραζιλία κατάφερε παράλληλα να περιορίσει δραστικά τις **εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** χάρη εν μέρει και στην αντιμετώπιση της αποδάσωσης, η οποία εκλύει σημαντικές ποσότητες **διοξειδίου του άνθρακα**. Οι συνολικές εκπομπές **μειώθηκαν κατά 39%** το διάστημα 2005-2010, και το 2010 βρίσκονταν 10% χαμηλότερα από τα επίπεδα του 1990, έτος αναφοράς του ΟΗΕ για τον περιορισμό των εκπομπών σε διεθνές επίπεδο.

Πέντε τόνους **παράνομου ελεφαντόδοντου** κατάστρεψε με οδοστρωτήρες η κυβέρνηση των **Φιλιππίνων** στις 21 Ιουνίου, στο πλαίσιο τελετής μνήμης για τα ζώα που σφαγιαστήκαν, στην πόλη **Quezon**. Με την κίνηση αυτή η κυβέρνηση θέλει να διαδώσει το μήνυμα ότι αντίθεται στο παράνομο εμπόριο ελεφαντόδοντου και την **ανελέητη σφαγή των ελεφάντων**. Το παράνομο εμπόριο ελεφαντόδοντου πυροδοτείται από την αυξημένη ζήτηση για **πολυτελή αγαθά** στην **Κίνα** και σε άλλες χώρες, που δεν ικανοποιούνται από εναλλακτικές λύσεις (;) και υποκατάστατα! Στην **Αφρική** οι λαθροθήρες έχουν πλουτίσει από το παράνομο εμπόριο, ενώ οι ελέφαντες οδηγούνται με γρήγορους ρυθμούς στον **αφανισμό**.

Σύμπραξη & δράση πολιτών ενάντια στην εξάπλωση του πλαστικού στη θάλασσα

Δράσεις για την ανάσχεση της εξάπλωσης του πλαστικού στις ελληνικές θάλασσες, το οποίο μέσω της διατροφικής αλυσίδας απειλεί την υγεία του ανθρώπου και όχι μόνο, υλοποιήθηκαν το Σαββατοκύριακο 8 και 9 Ιουνίου 2013 (με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος) από την πλατφόρμα **οικολογικών οργανώσεων, εθελοντικών κινήσεων και ναυταθλητικών ομίλων**

που ενεργοποιήθηκε με πρωτοβουλία της «ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε» και τη στήριξη του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας «ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ».

Έτσι το **Σάββατο 8 Ιουνίου** πραγματοποιήθηκε ανοιχτή ενημερωτική εκδήλωση στην αίθουσα «Αίγλη» της VESO MARE στη διάρκεια της οποίας ειδικοί επιστήμονες του ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΥΣ αλλά και του πανεπιστημίου της Πάτρας

αναφέρθηκαν στο τεράστιο πρόβλημα της ρύπανσης από τα μικρο-πλαστικά, ενώ παράλληλα έγιναν αναλύσεις των αμμο-δειγματοληψιών από ακτές της Αχαΐας και της Αιτωλ/νίας προκειμένου να φανεί ο βαθμός συσσώρευσης μικροπλαστικών και μέσω αυτού το επίπεδο ρύπανσης.

Την **Κυριακή 9 Ιουνίου** τα μέλη των συνεργαζόμενων οργανώσεων πραγματοποίησαν **δραστηριότητες ενημέρωσης** σε **Αντίρριο, Μεσολόγγι, Ναύπακτο, Πάτρα και Ρίο**.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Τα μικροπλαστικά είναι μικροσκοπικές ίνες ή σωματίδια από πλαστικό, με μέγεθος ≤ 5 mm, τα οποία δημιουργούνται κατά τη διάσπαση κάθε τύπου πλαστικού. Αναλύοντας περισσότερα από 1000 δείγματα από 167 παραλίες των ελληνικών ακτών δεν βρέθηκε **ούτε ένα δείγμα που να μην περιέχει ίνες μικροπλαστικών**. Τα ιζήματα των παραλιών έχουν την ιδιότητα να παγιδεύουν και να συσσωρεύουν τις μικροσκοπικές ίνες πλαστικού από το θαλασσινό νερό. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται ως δείκτης του επιπέδου ρύπανσης μιας θαλάσσιας περιοχής από μικροπλαστικά.

Δείγματα από παραλίες σε δυσπρόσιτες και ακατοίκητες περιοχές νησιών, βρέθηκε να έχουν περιεκτικότητα μικροπλαστικών ινών, αντίστοιχη με αυτήν των παραλιών της Αττικής. Αυτό δείχνει την ευρεία διασπορά των μικροσκοπικών ινών πλαστικού στο θαλάσσιο περιβάλλον, υπό την επίδραση των θαλάσσιων

ρευμάτων.

Το 100% των ψαριών και θαλάσσιων ασπόνδυλων οργανισμών που εξετάστηκαν βρέθηκαν επίσης να περιέχουν μικροπλαστικές ίνες στο στομάχι τους, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι στις θάλασσές μας τα μικροπλαστικά σωματίδια εισέρχονται στην τροφική αλυσίδα.

Τα παραπάνω πορίσματα του Ινστιτούτου «ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ», το οποίο συνεργάζεται στενά με τη ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε. στο πλαίσιο της πλατφόρμας δράσης «**ΚΥΑΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**», υπήρξαν η αφορμή για να δημιουργηθεί ένα ευρύ μέτωπο προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Έτσι η περιοχή της Γέφυρας «Χαρίλαος Τρικούπης» έγινε το σημείο εκ-

Μαζί για το θαλάσσιο περιβάλλον

κίνησης μιας **πανελλαδικής προσπάθειας** απόκρουσης της κυριαρχίας του πλαστικού στις θάλασσές μας, με πρωταγωνιστές τους ενεργούς πολίτες-μέλη των φορέων, τους οποίους ένωσε η ανησυχία, η ευθύνη και η δράση.

Διάλογος με τους πολίτες μετά την παρουσίαση ερευνών από το Ινστιτούτο Αρχιπέλαγος

Η «Κυανή Κοινωνία Πολιτών» αποτελείται από τις συλλογικότητες:

ΚΟΙΝΟ_ΤΟΠΙΑ, Οικολογική Κίνηση Πάτρας (ΟΙΚΙΠΑ), Πολίτες Εν Δράσει Ναυπάκτου, Πράσινο - Μπλε, Πολίτες Πάτρας Εν Δράσει, Antirriotistas, Gefyristas, Patrinitas, Αθλητικό Ιστιοπλοϊκό Όμιλο Ρίου «ΙΑΣΩΝ», Ιστιοπλοϊκό Όμιλο Πατρών, Ναυτικό Όμιλο Μεσολογγίου και Ναυτικό Όμιλο Ναυπάκτου.

Κολυμπώντας σε έναν Αόρατο Κόσμο από Μικροπλαστικά

Τι είναι τα μικροπλαστικά;

Τα «μικροπλαστικά» είναι μια έννοια που μπήκε πρόσφατα στη ζωή μας και αποτελούν μια πολύ σοβαρή απειλή για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία που πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα. Πρόκειται για μικροσκοπικές ίνες ή σωματίδια από πλαστικό, με μέγεθος ≤ 5 mm, τα οποία δημιουργούνται κατά τη διάσπαση κάθε τύπου πλαστικού. Μέσω της επίδρασης παραγόντων, όπως η υπεριώδης ακτινοβολία, ο αέρας, το αλάτι και ο κυματισμός της θάλασσας, οι ρυθμοί διάσπασης των πλαστικών που απορρίπτουμε είναι πολύ ταχύτεροι από ό,τι πιστεύαμε έως πρόσφατα. Λόγω του πολύ μικρού μεγέθους τους η πλειονότητα των μικροπλαστικών δεν

είναι ορατή από το ανθρώπινο μάτι.

Δηλαδή, η ρύπανση από τα πλαστικά δεν είναι μόνο ένα πρόβλημα αισθητικής, είναι **ένα αόρατο πρόβλημα** το οποίο «κληροδοτούμε» στις επόμενες γενιές, εμπλουτίζοντας τόσο την τροφική αλυσίδα, όσο και τον υδροφόρο ορίζοντα, με μία ακόμα μορφή ρύπανσης, οι συνέπειες της οποίας είναι τεράστιες. Το πλαστικό υπάρχει παντού γύρω μας: πλαστικές σακούλες, μπουκάλια, παιχνίδια, βιδωτά πώματα, συσκευασίες, κλπ. Το 2012 η παγκόσμια παραγωγή πλαστικού ξεπέρασε τα 280 εκατομμύρια τόνους. Από αυτά ανακυκλώθηκε μόνο το 1%, ενώ εκτιμάται ότι μόνο το 50% των πλαστικών απορριμμάτων καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής. Τα υπόλοιπα διασκορπίζονται στο περιβάλλον, άμεσα ή έμμεσα, με αποτέλεσμα τα πλαστικά να αποτελούν σήμερα έναν από τους κύριους ρυπαντές των υδάτων παγκοσμίως.

Δειγματοληψία για την ανίχνευση πλαστικών στην περιοχή του Αντιρρίου

Από πού προέρχονται;

A) Διάσπαση πλαστικών απορριμμάτων
Οπουδήποτε κι αν πετάξει κανείς ένα πλαστικό, στο δάσος, στο βουνό, στο ποτάμι, στο δρόμο κλπ. αυτό θα καταλήξει στη θάλασσα, με τη βοήθεια του αέρα και της βροχής, των χειμάρρων και των απορροών των πόλεων. Καθώς αυτό διασπάται, αναπόφευκτα θα καταλήξει στην τροφική αλυσίδα ή/και στον υδροφόρο ορίζοντα.

B) Πρωτογενή Μικροπλαστικά
Ποικίλουν από ακατέργαστα βιομηχανικά πλαστικά έως καλλυντικά.
Συνεπώς, ένα τεράστιο ποσοστό της ρύπανσης οφείλεται στην καθημερινή χρήση προϊόντων που περιέχουν κρυφά μικροπλαστικά όπως:
Πολλοί τύποι καλλυντικών: προϊόντα απολέπισης, σαμπουάν, αποσμητικά, αντηλιακά

και πολλά άλλα.

Αυτά περιέχουν μικροσωματίδια πλαστικού που αποτελούνται από πολυαιθυλένιο (PE), πολυπροπυλένιο (PP), τερεφθαλικό πολυαιθυλένιο (PET), πολυμεθύλιο (PMMA) και νάιλον.

Ρούχα από συνθετικές ίνες.
Εκτιμάται ότι ένα συνθετικό ρούχο σε κάθε πλύση ελευθερώνει περίπου 1900 μικροπλαστικές ίνες στο αποχετευτικό δίκτυο.

Από τη χρήση των παραπάνω, εκτιμάται ότι ένας μέσος καταναλωτής απορρίπτει καθημερινά 2,4mg μικροπλαστικών. Αν και μεγάλος όγκος αυτών καταλήγει σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, η κατακράτησή τους δεν είναι δυνατή με τη σημερινή τεχνολογία. Συνεπώς, είτε με την επεξεργασία των λυμάτων είτε όχι, το σύνολο των μικροπλαστικών που προέρχονται από τις παραπάνω πηγές καταλήγει στη θάλασσα.

Μικροί-μεγάλοι στη μάχη της ενημέρωσης

Ο μύθος των Διασπώμενων πλαστικών

Ο μύθος των Διασπώμενων πλαστικών
Στην Ελλάδα, αντί της συμβάδισης με το παράδειγμα πολλών άλλων χωρών, που ακολούθησαν πολιτικές περιορισμού των πλαστικών μίας χρήσης, προτιμήθηκε η αντικατάσταση με τα λεγόμενα «οικολογικά» διασπώμενα

πλαστικά (σακούλες, συσκευασίες τροφίμων, κλπ).

Ωστόσο η οικολογικότητά τους αναιρείται από την ιδιότητά τους να διασπώνται σε μικροσκοπικά κομμάτια, πιο γρήγορα απ' ό,τι τα συνηθισμένα πλαστικά. Περιέχουν δηλαδή πολυαιθυλένιο, (έναν χημικό καταλύτη με

προ-οξειδωτικά πρόσθετα με την ένδειξη PE-HD) το οποίο επιταχύνει τη διάσπαση και διασπορά των πλαστικών στο περιβάλλον και την τροφική αλυσίδα, χωρίς βέβαια να τα εξαφανίζει ποτέ. Παράλληλα αυτός ο τύπος πλαστικού, αποτελεί μη ανακυκλώσιμο υλικό.

Τι μπορούμε να κάνουμε !

Δεν πετάμε σκουπίδια στο δρόμο ή στο περιβάλλον.
Μαζεύουμε απορρίμματα που τυχόν συναντούμε διάσπαρτα στο περιβάλλον.

Μειώνουμε την προσωπική μας κατανάλωση σε πλαστικά.
Επιλέγουμε με βάση όχι μόνο το περιεχόμενο και την τιμή, αλλά και με βάση τη συσκευασία και τα συστατικά του κάθε προϊόντος.

Επιλέγουμε ρούχα από φυσικές ίνες, όπως το βαμβάκι και το λινάρι, και όχι από συνθετικές ίνες.

Εκτιμάται ότι σε κάθε πλύση ένα συνθετικό ρούχο ελευθερώνει περίπου 1900 μικροπλαστικές ίνες στο αποχετευτικό δίκτυο.

Αποφεύγουμε προϊόντα προσωπικής υγιεινής που περιέχουν

μικροπλαστικά στα συστατικά τους.

Προσοχή στις συσκευασίες, αναγράφονται ως: πολυαιθυλένιο (PE), πολυπροπυλένιο (PP), τερεφθαλικό πολυαιθυλένιο (PET), πολυμεθύλιο (PMMA) και νάιλον.

Χρησιμοποιούμε τσάντες πολλαπλών χρήσεων για τα ψώνια μας. Επαναχρησιμοποιούμε ή/και ανακυκλώνουμε τα πλαστικά μας. Οργανώνουμε ή συμμετέχουμε σε καθαρισμούς ακτών, δασών, ποταμών και γενικά του υδάτινου ορίζοντα καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και όχι μόνο το καλοκαίρι ούτε μόνο σε τουριστικές περιοχές!

Διαδίδουμε και ενημερώνουμε τον περίγυρό μας για το πρόβλημα του διασκορπισμού μικροπλαστικών ινών, με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού για αυτήν την αόρατη απειλή.

Συμμετέχουμε όλο και πιο συνειδητά στην ανακύκλωση πλαστικού.

Να συνεχιστούν οι κατεδαφίσεις στον αιγιαλό της Πάτρας

Η προσπάθεια του Δήμου Πατρέων και ειδικότερα υπηρεσιών του υπό τον αντιδήμαρχο κ. Σιγαλό να κατεδαφίσουν μάντρες στην Παραλία Δαφνών Μποζαϊτικών είναι σαφώς στη σωστή κατεύθυνση. Και είναι σαφώς και αυστηρά καταδικαστέα τα επεισόδια που, όπως αναφέρεται σε δελτίο τύπου του Δήμου της 18^{ης} Ιουνίου, “ενδιαφερόμενοι” προκάλεσαν κατά του συνεργείου κατεδάφισης και του αντιδημάρχου, προκειμένου να αποτρέψουν την κατεδάφιση, παρότι, όπως βεβαιώνει ο Δήμος, ο χώρος είναι απαλλοτριωμένος και κοινόχρηστος.

Καμιά ανοχή δεν πρέπει να υπάρχει σε τέτοιες βίαιες και εναντίον του ευρύτερου συμφέροντος και της νομιμότητας συμπεριφορές. Η κατεδάφιση, και όχι μόνο η συγκεκριμένη, πρέπει να ολοκληρωθεί. Η πρόσβαση ΟΛΩΝ των Πατρινών στις κοντινές παραλίες, όχι μόνο της περιοχής αυτής αλλά και κάθε άλλης, πρέπει να αποκατασταθεί όσο και αν κραυγάζουν αυτοί που θέλουν ιδιωτικές παραλίες εις βάρος του κοινωνικού συνόλου.

Πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι η προσπάθεια αυτή, αν και σωστή, πρέπει να βάλει σε προτεραιότητα τις απλούστερες περιπτώσεις, όπως τέτοιες μάντρες ή άλλες παράνομες περιφράξεις που εμπο-

δίζουν την πρόσβαση στις ακτές, εκτός συναλλαγής δημόσιο αγαθό, μην το ξεχνάμε, που ανήκει ΔΩΡΕΑΝ σε όλους, δεν πρέπει να εξαντληθεί σε αυτές.

Όσο κι αν ακούγεται φιλόδοξο για την περιφέρεια νεοελληνική πραγματικότητα, είναι απαραίτητο ένα σχέδιο για να διανοιγεί στο σύνολό του το παραλιακό μέτωπο και της περιοχής για την οποία μιλάμε, και να αναπλαστεί με συχνές προσβάσεις και πεζόδρομο αλλά και ΟΛΩΝ των άλλων περιοχών της ακτογραμμής του Δήμου Πατρέων. Το σχέδιο αυτό χρειάζεται χρόνο και χρήμα για να εκτελεστεί, θα αποδώσει όμως τεράστια οφέλη τόσο στην ποιότητα ζωής όλων των πατρινών, ιδίως όσων δεν έχουν το προνόμιο παραλιακής πρώτης ή δεύτερης κατοικίας, όσο και στην ίδια την αναβάθμιση και αξία των περιοχών, στις οποίες μάντρες και κτίσματα καταπατούν τον αιγιαλό και την παραλία, υποβαθμίζουν τις περιοχές που θα μπορούσαν να έχουν σοβαρό πλάτος αμμουδιάς και συντηρούν τριτοκοσμικές εικόνες.

Σε ένα τέτοιο σχέδιο η Δημοτική Αρχή, η σημερινή και η όποια επόμενη, θα έχει την υποστήριξη της συντριπτικής πλειοψηφίας του κοινού, που δεν αντέχει πλέον να φεύγει από μια παραλιακή πόλη για να αναζητήσει προσβάσιμη κολυμβητική παραλία σε αποστάσεις πολλών δεκάδων χιλιομέτρων. Εξάλλου δεν μπορεί να ζητάμε την παλαιά λιμενική ζώνη για να την μετατρέψουμε σε ζώνη αναψυχής και να αφήνουμε να σέρνονται δεκαετίες, κτίσματα που εσθιελικά εμποδίζουν τους πολίτες να φτάσουν στις κολυμβητικές παραλίες που υπάρχουν ήδη.

Και πιστεύουμε ότι, εφόσον συστηματικά εργαστεί στην τεκμηρίωση των απαιτήσεων της και ιεραρχήσει σωστά διανοίξεις και κατεδαφίσεις ακόμη κτισμάτων πάνω στον αιγιαλό και την παραλία, μπορεί να αντλήσει τη σχετική χρηματοδότηση είτε από το «Πράσινο ταμείο», έστω αυτό που απέμεινε, είτε από ευρωπαϊκά κονδύλια.

Το έργο για όλους, οι επιπτώσεις για μια γειτονιά;

Το έργο «Κόμβος- νέο Λιμάνι», που συνδέει τις παραγλαυκίες οδούς με το Λιμάνι, είναι αναγκαίο. Η κατασκευή του όμως έχει σοβαρές επιπτώσεις και για μεγάλο χρονικό διάστημα στην καθημερινή ζωή των κατοίκων: σκόνη και σημαντική αύξηση του κυκλοφοριακού κινδύνου.

Η Οικολογική Κίνηση Πάτρας δηλώνει δημόσια την υποστήριξή της στα αιτήματα των Πολιτιστικών συλλόγων Ιτεών και Λεύκας και καλεί το Δήμο Πατρέων, τη Δνση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας, την Τροχαία να ασκήσουν **νόμιμες πιέσεις**

και αποτελεσματικό έλεγχο στην κατασκευάστρια εταιρία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ώστε να λάβει μέτρα μείωσης των επιπτώσεων,

όπως: **Ρύθμιση της κυκλοφορίας** στους αυξημένου κινδύνου δρόμους γύρω από το έργο

(Ιτεών και άλλες κάθετες στην Ακτή Δυμαίων)

Σταθερές κορόνες όπου στενεύει ο δρόμος (πλην των στροφών)

Έλεγχος και μέτρα **επιβράδυνσης της ταχύτητας** κυκλοφορίας των βαρέων οχημάτων σε γύρω δρόμους μικρού πλάτους

Κατάβρεγμα των δρόμων για να μη σηκώνεται σκόνη

Η λήψη μέτρων για τη μείωση της επίπτωσης δεν είναι «κόστος», είναι ο μόνος τρόπος να διατηρείται η κοινωνική συνείδηση για τέτοιου μεγέθους δημόσια έργα.

Παγώνει πάλι η εκτροπή Αχελώου

ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΖΗΤΗΣΕ ΤΟ ΣΤΕ ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΔΕΚΤΗ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ

Είναι ιδιαίτερα σημαντική η νέα απόφαση για πάγωμα των έργων για τη μερική εκτροπή του ποταμού Αχελώου προς τη Θεσσαλία. Στα μέσα Ιουνίου η Ολομέλεια του ανωτάτου ακυρωτικού δικαστηρίου, σε διάσκεψη κεκλεισμένων των

θυρών, έκανε δεκτές τις αιτήσεις του «Παγκόσμιου Ταμείου για τη φύση (WWF Ελλάς)», της «Ελληνικής Εταιρείας για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», της Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αιτωλοακαρνανίας, καθώς και των Δήμων Μεσολογγίου, Αιτωλικού και Ινάχου, που είχαν ζητήσει **διακοπή των έργων**.

Αντίθετα, υπέρ της συνέχισης των έργων έχουν ταχθεί το Δημόσιο, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Λάρισας και Μαγνησίας, οι τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων των νομών Τρικάλων, Λάρισας και Καρδίτσας.

Η υπόθεση της εκτροπής του Αχελώου απασχολεί το ΣτΕ εδώ και 22 χρόνια. Η πρώτη προσφυγή κατατέθηκε στο δικαστήριο το 1991, ενώ η Ολομέλεια του

ανωτάτου ακυρωτικού δικαστηρίου έχει συζητήσει κατ' επανάληψη το θέμα και έχει εκδώσει σχετικές αποφάσεις (1994, 2000, 2005, 2006, 2009, 2010 και 2011). Επίσης, τον Οκτώβριο του 2009 στάλθηκαν από την Ολομέλεια του ΣτΕ 14 ερωτήματα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (μεταγενέστερα μετονομάστηκε σε Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης), τα οποία και απαντήθηκαν το Σεπτέμβριο του 2012.

Παρεξηγημένα ερπετά

Ο έμφυτος φόβος των ανθρώπων προς τα φίδια δημιουργεί πολλές φορές κινδύνους και για ... τις σαύρες. Πράγματι, θα λέγαμε πως είναι αρκετά παρεξηγημένα ερπετά οι σαύρες και κυρίως οι άποδες. Ίσως οι περισσότεροι δεν γνωρίζετε πως υπάρχουν άποδες σαύρες και πως το μεγαλύτερο ποσοστό θανατώνεται λόγω της ομοιότητας που έχουν με τα φίδια. Επιπρόσθετα είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι είναι άκακες και δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος επίθεσης προς τον άνθρωπο.

Στις παρακάτω πληροφορίες θα διαβάσετε αναλυτικά όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για τις δύο πιο ασυνήθιστες **οικογένειες** ερπετών που εμφανίζονται στους ελληνικούς βιότοπους.

Οικογένειες Anguidae & Scincidae

Έχει καταγραφεί ότι η Anguidae αποτελείται από 94 είδη σε 8 οικογένειες εκ των οποίων τρία από αυτά ζουν και στην Ελλάδα (π.χ. το ενδημικό είδος *Anguis cephalonica*, *Anguis fragilis* και *Pseudopus apodus*). Ωστόσο η οικογένεια Scincidae αποτελείται από 1200 είδη. Αξίζει να σημειω-

θεί ότι χαρακτηρίζεται από τις μεγαλύτερες οικογένειες ερπετών που έχουν καταγραφεί ποτέ. Στην Ελλάδα απαντώνται τέσσερα είδη και ένα υποείδος (π.χ. το ενδημικό υποείδος *Ablepharus kitaibelii kitaibelii*, *Ablepharus bydaki*, *Chalcides ocellatus*, *Trachylepis ayrata* και *Ophiomorus punctatissimus*).

Ο Αβλέφαρος (*Ablepharus kitaibelii kitaibelii*) είναι ένα μικρού μήκους ερπετό που φτάνει περίπου τους 10-13 πόντους. Αν είσαι πολύ προσεκτικός θα τον δεις να περνά ανάμεσα ή κάτω από ξεραμένα φύλλα. Του αρέσει ακόμα να κρύβεται κάτω από πέτρες και νεκρούς κορμούς στο έδαφος. Δραστηριοποιείται την ημέρα και τρέφεται κυρίως με έντομα και αρθρόποδα. Η αναπαραγωγική περίοδος ξεκινά τον Απρίλιο όπου γεννούν τα αυγά τους τους επόμενους μήνες (4 περίπου τη φορά).

Έπειτα από 2 με 3 μήνες εκκόλαψης οι νεοσσοί αρχίζουν να εμφανίζονται.

Ο Οφίομορος (*Ophiomorus punctatissimus*) δεν είναι φίδι αλλά μια άποδη σαύρα. Αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό σε κάποιον αν παρατηρήσει τα βλέφαρα στα μάτια του, κάτι που τα φίδια δεν διαθέτουν. Δυστυχώς αυτή και πολλές άλλες άποδες σαύρες σκοτώνονται από τον άνθρωπο, επειδή όλοι νομίζουν πως είναι φίδια.

Ακόμα ένα παρεξηγημένο ερπετό είναι ο Τυφλίτης (*Pseudopus apodus*). Δραστηριοποιείται την ημέρα όπουλιάζεται τις πρωινές ώρες.

Ωστόσο πολλά από αυτά χάνουν την ζωή τους ενόσω βρίσκονται στο έδαφος και απορροφούν ηλιακή ακτινοβολία, λόγω του ότι πολλοί είναι εκείνοι που τα σκοτώνουν με τα αυτοκίνητα εξαιτίας της απροσεξίας τους. Το μέγεθος του τυφλίτη κυμαίνεται στο 120-140 cm. Τρέφεται κυρίως με έντομα, μικρά θηλαστικά και ερπετά. Μέχρι στιγμής δεν φαίνεται να υπάρχει πρόβλημα ως προς την εξαφάνισή του.

Το κονάκι (*Anguis cephalonica*) είναι μια άποδη ζωτόκα σαύρα. Διαθέτει βλέφαρα και ακουστικό σύστημα σε αντίθεση με τα φίδια. Είναι ημερόβια σαύρα που τρέφεται με έντομα και αρθρόποδα. Αν ποτέ την εντοπίσετε, να δώσετε αρκετή προσοχή στην ουρά της. Τα *Anguis* φημίζονται για την αυτοτομία τους (απελευθέρωση της ουράς).

Επιμέλεια: Τζώρας Ηλίας

Σιγή στον ήλιο από άμμο

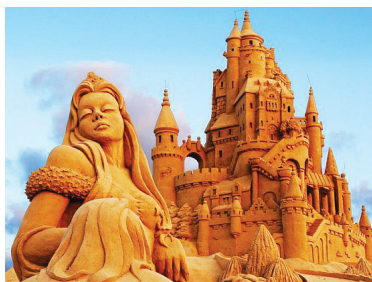
Καλοκαίρι θερμό πια!

Da Vinci

Ποιος δεν έχει χτίσει ...παλάτια στην άμμο, κάστρα στην ακρογιαλιά είτε όταν ήταν παιδί είτε για το δικό του παιδί σε μεγάλη ηλικία;

Η τέχνη αυτή στην εποχή μας ανάγεται σε σπουδαίο εικαστικό γεγονός από ανθρώπους που συμμετέχουν σε φεστιβάλ γλυπτικής, στην Πορτογαλία, την Ιαπωνία, την Αγγλία και σε

Χιονάτη με κάστρο

άλλα μέρη του κόσμου. Φέτος έγινε στην Αγία Πετρούπολη με θέμα τον κινηματογράφο και το 11^ο διεθνές φεστιβάλ γλυπτών στην άμμο (FIESA) στο Πέρα, της επαρχίας Algarve, στη νότια Πορτογαλία με θέμα τη μουσική. Στα φεστιβάλ αυτά τόνοι άμμου μετατρέπονται σε πανέμορφα γλυπτά.

Είναι μια τέχνη φιλικότερη προς το περιβάλλον, εφόσον τα γλυπτά κατασκευάζονται με άμμο ως πρώτη ύλη και δεν κα-

of-Sand-Sculpting-Self-Crack-open-

ταστρέφεται ούτε ρυπαίνεται το περιβάλλον. Το αποτέλεσμα είναι εκπληκτικό, ενώ τα έργα είναι, συνήθως, μνημειώδη σε διαστάσεις. Ένα κύριο χαρακτηριστικό όμως των γλυπτών αυτών, που τα ξεχωρίζει από τα συνήθη γλυπτά των επώνυμων, μεγάλων και σπουδαιών ή λιγότερο γνωστών καλλιτε-

χνών, είναι πως από τη φύση τους είναι θησιγενή, αφού, μετά από λίγες ημέρες και αφού τα θαυμάσουν οι επισκέπτες της υπαίθριας έκθεσης που τα φιλοξενεί, λόγω της ευτελούς πρώτης ύλης, θα διαλυθούν αφήνοντας μόνο την ανάμνησή τους και τις καταληκτικές φωτογραφίες τους!

Τα θέματα μπορεί να είναι, όπως βλέπετε στις φωτογραφίες, εμπνευσμένα από παραμύθια, μύθους μεσαιωνικούς, μοντέρνα τέχνη κ. α. Μπορούμε να δούμε γνωστά πρόσωπα, πολιτικούς, διασημότητες ή μεγάλους καλλιτέχνες και επιστήμονες, όπως τον Ντα Βιντσι...

Αυτοκίνητο από άμμο

Παρκάρετε, λοιπόν, στην παραλία το ...αυτοκίνητό σας από άμμο ή ξαπλώστε στο ...αμμουδερό κρεβάτι σας και απολαύστε, τουλάχιστο, τις

ελληνικές, κατά προτίμηση, θάλασσες θαυμάζοντας τις εντυπωσιακές Αφροδίτες στις

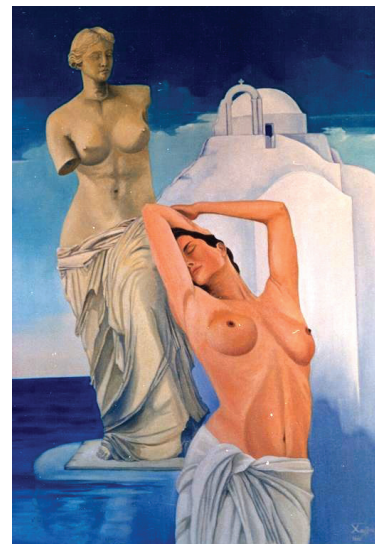
Κρεβάτι από άμμο

παραλίες ή σε μουσεία, και από Σεπτέμβριο τα λέμε πάλι.

Καλό καλοκαίρι σε όλους

Παναγιώτης Χαλούλος
<http://users.sch.gr/pchaloul/zografiki/zografikoi-pinakes.htm>

<http://blogs.sch.gr/pchaloul/>

Παναγιώτης Χαλούλος, Αφροδίτες των Κυκλάδων, 1991

ΠΟΣΟΙ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ;

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΦΕ ΚΑΔΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ

Η **κομποστοποίηση** είναι μια φυσική διαδικασία, η οποία μετατρέπει τα οργανικά υλικά σε μια πλούσια σκούρα ουσία (λίπασμα). Αυτή η ουσία λέγεται κομπόστ ή χούμους. Είναι μια εναλλακτική μορφή ανακύκλωσης, η οποία, αν και στην υπόλοιπη Ευρώπη είναι ευρέως διαδεδομένη, στην Ελλάδα δεν είναι γνωστή (το ποσοστό κομποστοποίησης στην Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν υπερβαίνει το 2%).

Έχει εκτιμηθεί ότι περίπου το **35-40 % των απορριμμάτων μπορεί να κομποστοποιηθεί**. Τα προς κομποστοποίηση απορρίμματα τοποθετούνται μέσα σε ειδικές βιοδιασπώμενες σακούλες και συλλέγονται μέσα σε ειδικούς κάδους χρώματος καφέ. Έπειτα

μεταφέρονται στα ειδικά κέντρα κομποστοποίησης όπου και τα επεξεργάζονται.

Τα υλικά που μπορούμε να διαθέσουμε προς κομποστοποίηση κυρίως είναι: φλούδια και κοτσάνια από λαχανικά, χορταρικά ή φρούτα, κλαδέματα από τον κήπο του σπιτιού μας, οργανικά λιπάσματα, στάχτη από τζάκι, θρυμματισμένα τσόφλια αβγών, χαρτί κουζίνας, πριονίδι και υπολείμματα βοτάνων (π.χ. κατακάθια καφέ).

Η **κομποστοποίηση είναι μια μορφή ανακύκλωσης**, η οποία προτείνεται ως μια βασική μέθοδος διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Είναι μια μέθοδος ανακύκλωσης οικονομική και φιλική προς το περιβάλλον, ενώ τα οφέλη προς αυτό είναι πολλά. Το κο-

μπόστ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εμπλουτισμό των ελληνικών εδαφών, αφού, ως γνωστό, ένα μεγάλο ποσοστό από αυτά αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα διάβρωσης και ερημοποίησης.

Στην Αττική εφαρμόζεται ένα τεράστιο πιλοτικό πρόγραμμα ανακύκλωσης με τους καφέ κάδους, η επιτυχία του οποίου θα αποτελέσει τον πρόδρομο για περαιτέρω εφαρμογή του και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Ήδη έχει ολοκληρωθεί το στάδιο της πόρτα-πόρτα ενημέρωσης των νοικοκυριών και τους επόμενους μήνες αναμένεται η τοποθέτηση των καφέ κάδων. Την ευθύνη του προγράμματος την έχει η Περιφέρεια Αττικής σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Ανακύκλωσης και την ΙΝΕ-ΓΣΕΕ.

Μ. Αποσπόρης
Msc. Περιβαλλοντολόγος- Ιχθυολόγος
Συμμετοχή στο πρόγραμμα κοινωνοφελούς εργασίας της Περιφέρειας Αττικής

Ο φτερωτός κόσμος

(Λιμνοθάλασσα Καλογριάς, δάσος Στροφυλιάς και έλη Λάμιας IBA GR098)

Επιμέλεια: Διονύσης Μαμάσης M.Sc.
Περιβαλλοντολόγος-Χαρτογράφος
Αειφορική Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών
info@mamasis.gr

Χουλιανομούτα

Σε πλαίσια της 1^{ης} Πανελλαδικής καταγραφής πελεκάνων που παρουσιάσαμε μόλις στο προηγούμενο φύλλο της Εν αιθρία να σημειωθεί ότι καταγράψαμε παράλληλα χιλιάδες παρυδάτια είδη, αμέτρητα φοινικόπτερα, χουλιανομούτες και λίγες

χαλκόκοτες. Τα δυο τελευταία ιδιαίτερα προστατευόμενα είδη σταματούν για ξεκούραση και τροφή κατά τη διάρκεια της αποδημίας στην προστατευόμενη περιοχή μαζί με χιλιάδες άλλα υδρόβια.

Χαλκόκοτα

Το μεταναστευτικό προστατευόμενο είδος, η Χαλκόκοτα (*Plegadis falcinellus*) ξεχειμωνιάζει στην Αφρική και επιστρέφει στην Ευρώπη και στην περιοχή των υγροτόπων της Στροφυλιάς τέλη Μαρτίου με μέσα Απριλίου.

Ο πρώτος μεγάλος ευρωπαϊκός υγρότοπος που συναντούν τα πουλιά ερχόμενα από το μεγάλο τους μεταναστευτικό τους ταξίδι είναι οι υγρότοποι της Στροφυλιάς και έχοντας ήδη διασχίσει τη Σαχάρα και

τη Μεσόγειο θάλασσα η στάση τους στην περιοχή είναι σχεδόν αναγκαστική. Το είδος είναι κοινό την άνοιξη, ενώ το φθινόπωρο απαντά σε πολύ μικρότερους αριθμούς και οι αριθμοί της καταγραφής ποικίλουν από χρονιά σε χρονιά.

Αναπαράγεται συνήθως μαζί με ερωδιούς πάνω σε δέντρα, καλαμιώνες και σε ρηχά νερά με αρκετή βλάστηση, ενώ τρέφεται με υδρόβια έντομα, βδέλλες, σκουλήκια, μικρά καρκινοειδή και βατράχια.

Το εντυπωσιακό πτηνό προσδιορίζεται εύκολα. Διακρίνεται για το πορφυροκαστανό χρώμα, ενώ οι φτερούγες της κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου μαγνητίζει τα βλέμματα των παρατηρητών λόγω της πράσινης γυαλάδας. Το ράμφος μακρύ και κυρτό προς τα κάτω. Πετάει πάντα με τεντωμένο λαιμό και γεννά 3-4 αυγά.

Το είδος απειλείται από τη ρύπανση και την υποβάθμιση των υγρολίβαδων και ρηχών υγροτόπων γλυκού νερού. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αύξηση του αριθμού

των κορμοράνων σε ορισμένες περιοχές είναι πιθανόν να αποτελεί πρόσθετη απειλή για το είδος, δεδομένου ότι και τα δύο είδη χρησιμοποιούν παρόμοιο χώρο για την εγκατάσταση της φωλιάς τους.

Χουλιανομούτα

Η Χουλιανομούτα (*Platalea leucorodia*) διακρίνεται για το μακρύ σκούρο σταχτί ράμφος, το οποίο καταλήγει σε πλατειά άκρη που μοιάζει σαν κουτάλι (κοχλιάριο, κοινώς χουλιάρι). Πολλές φορές συγχέεται λόγω χρώματος με τους λευκούς ερωδιούς. Την περίοδο της αναπαραγωγής αποκτά ένα λοφίο κιτρινωπού χρώματος και γεννά 3-5 αυγά στο τέλος του Απριλίου.

Έρχεται στη χώρα μας τους θερινούς μήνες, ενώ τον χειμώνα μεταναστεύει για την Αφρική.

Ζει και φωλιάζει σε υγροβιότοπους με πλούσιους καλαμιώνες, πυκνή βλάστηση και φωλιάζει σε αποικίες όπου βρίσκονται συχνά κοντά σε μεγάλες αποικίες γλάρων. Αυτές παρέχουν μια επιπρόσθετη πηγή τροφής (αυγά, νεοσσοί), ενώ οι γλάροι δεν τολμούν να προσεγγίσουν τους νεοσσούς της χουλιανομούτας. Το διατροφολογικό της μενού περιλαμβάνει ψάρια, βατράχια και άλλα μαλάκια του νερού.

Χαλκόκοτα

Τρεις πολωνές φίλες στην Πάτρα

ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ECOSYNERGY 50+

«Αυτό που θα μας μείνει περισσότερο πέρα από την εμπειρία της ζωής σε μια μεσογειακή χώρα επί είκοσι μέρες, είναι η εγκάρδιότητα της φιλοξενίας και οι φίλοι που αποκτήσαμε». Μ' αυτά τα λόγια μας αποχαιρέτησαν οι τρεις πολωνές φίλες μας **Στεφάνια, Μπεάτα και Έλα**, μέλη της περιβαλλοντικής οργάνωσης SPOŁECZNY INSTYTUT EKOLOGICZNY (Κοινωνικό Οικολογικό Ινστιτούτο), το Σάββατο, 22 Ιουνίου, κατά την αναχώρησή τους για να επιστρέψουν στην πόλη τους, την Βαρσοβία, πρωτεύουσα της Πολωνίας.

Οι τρεις κυρίες βρέθηκαν στην Πάτρα στα

πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος Ecosynergy 50+, το οποίο εκτελείται από κοινού από την οργάνωσή τους και την **Οικολογική Κίνηση Πάτρας**, με στόχο την ανταλλαγή εθελοντών σε περιβαλλοντικές δράσεις αλλά και την εμβάθυνση στον πολιτισμό και τη ζωή των δύο πόλεων.

Κύριο πεδίο της εθελοντικής τους απασχόλησης ήταν η **καμπάνια για την ανακύκλωση του Δήμου Πατρέων**, όπου πρόσφεραν υπηρεσίες τόσο στην προετοιμασία του υλικού όσο και στη διανομή του στον τομέα της πόλης (Μπεγουλάκι) που είχε αναλάβει η Οικολογική Κίνηση

Ολυμπία, με φόντο τον Κρόνιο λόφο

Πάτρας. **Ακόμη προσέφεραν υπηρεσίες στην Δημοτική Ιματιοθήκη.**

Πήραν με ενθουσιασμό μέρος στην εκδήλωση 14 περιβαλλοντικών οργανώσεων και φορέων στην παραλία Ρίου, με στόχο **τον περιορισμό της απόρριψης πλαστικού στη θάλασσα**. Συνόδευσαν επίσης τους φύλακες του **Εθνικού Πάρκου Κοτυχίου-Στροφυλιάς** στις περιπολίες τους, ενώ συντροφιά με μέλη της ΟΙΚΙΠΑ επισκέφτηκαν τους αρχαιολογικούς χώρους της **Βούντενης**, του **Τείχους Δυμαίων** και της **Ολυμπίας**, μη παραλείποντας να γνωρίσουν και την πολιτιστική ζωή της Πάτρας.

Έδωσαν και πήραν πολλά, πάντα σε στενή συνεργασία και ανθρώπινη συντροφιά με τα μέλη της ΟΙΚΙΠΑ, δικαιώνοντας έτσι την επιλογή της συμμετοχής των δύο οργανώσεων σε ένα πρόγραμμα, κύριο αποτέλεσμα του οποίου είναι η οικοδόμηση στενότερων δεσμών μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών.

Γ.Κ.

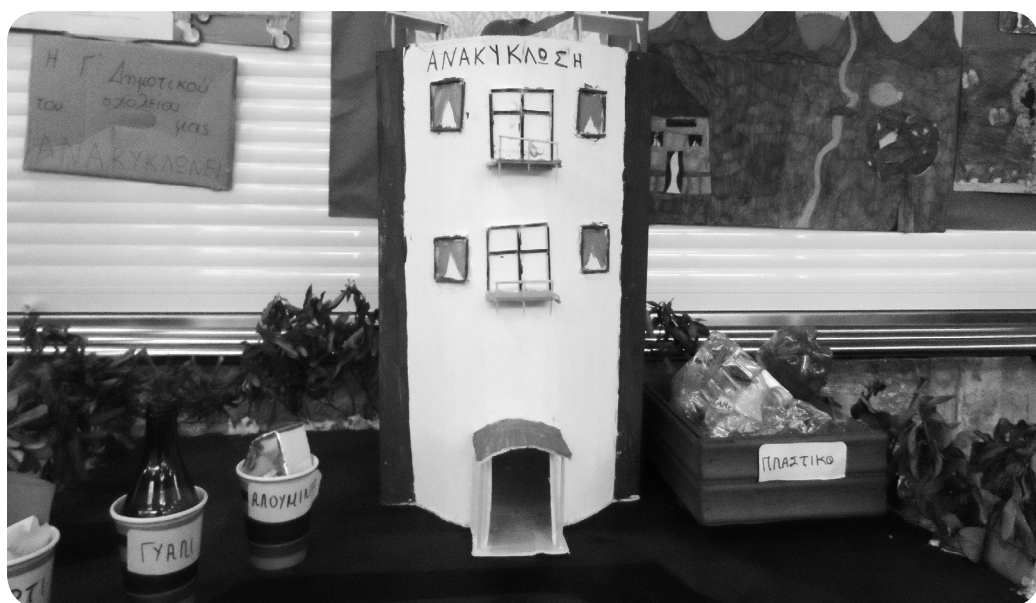

Οι τρεις πολωνές φίλες μας πρώτες από αριστερά στη διανομή ενημερωτικού υλικού για τα πλαστικά στο Ρίο

Το Κ.Π.Ε. Κλειτορίας και η Ανακύκλωση

Στο προηγούμενο τεύχος μας είχαμε δημοσιεύσει ρεπορτάζ από την ημερίδα που διοργανώθηκε στην Κλειτορία στις 22 Μαΐου, για να εγκαινιάσει την έναρξη της λειτουργίας του προγράμματος ανακύκλωσης συσκευασιών στον Δήμο Καλαβρύτων. Λόγω πίεσης χρόνου για να προλάβουμε την έκδοση, σημειώθηκε μια σημαντική παράλειψη την οποία ευχαρίστως αποκαθιστούμε.

Η εκδήλωση λοιπόν, όχι μόνο φιλοξενήθηκε στους χώρους του **Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κλειτορίας**, σημαντικής εκπαιδευτικής και πολιτιστικής έπαλξης στο Δήμο Καλαβρύτων, αλλά και η όλη διοργάνωσή της στηρίχθηκε στη δουλειά του υπεύθυνου λειτουργίας του Κέντρου **Χαρίλαου Μοσχόπουλου** και των λοιπών μελών της παιδαγωγικής του ομάδας, στο πλαίσιο του προγράμματός τους για

δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού για την ανακύκλωση.

Να προσθέσουμε ότι εκτός από την ίδια την ημερίδα η Παιδαγωγική Ομάδα του ΚΠΕ, με τη συμβολή Δημοτικών σχολείων

του Δήμου, είχε παράλληλα διοργανώσει και έκθεση μαθητικών ζωγραφικών και χειροτεχνικών έργων, από την οποία και η φωτογραφία μας.

Γ.Κ.

Μπάζα: οι προθεσμίες τελειώνουν, η αδράνεια κυριαρχεί...

Του Γιώργου Κανέλλη

Το πρόβλημα

Τό ότι η χώρα μας μονίμως ακολουθεί ως ουραγός, ασθμαίνοντας και με πολυετή καθυστέρηση την ευρωπαϊκή πολιτική για τη διαχείριση των αστικών απορριμμάτων, είναι γνωστό. Δυστυχώς, τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα όσον αφορά στα **απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), κοινώς μπάζα**. Το καθόλου τιμητικό αποτέλεσμα είναι να μπορεί να δει κανείς μπάζα οπουδήποτε, ακόμη και σε τόπους που δεν θα περίμενε, λες και αποτελούν μέρος της ενδημικής χλωρίδας. Στις χειρότερες περιπτώσεις μπάζα απορρίπτονται σε εθνικά πάρκα, όχθες ποταμών, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους με χαρακτηριστικό παράδειγμα την έξοδο του φαραγγιού του Βουραϊκού στην Αχαΐα, και ειδικότερα μόλις πάνω από τη γέφυρα της Εθνικής οδού.

Η νομοθεσία

Η ευρωπαϊκή οδηγία 2008/98/ΕΚ υπάρχει, έχει μεταφερθεί στο δίκαιο της χώρας μας, αλλά εφαρμογή βλέπουμε ελάχιστη ως καθόλου. Η ειδική νομοθεσία που επιβάλλει τη βιώσιμη διαχείρισή τους, προβλέποντας **διαχωρισμό και ανακύκλωση** με υπεύθυνο γι' αυτό εκείνον που παράγει τα απόβλητα αυτά (Ευρωπαϊκή

Οδηγία για τη διαχείριση αποβλήτων 2008/98, ΚΥΑ 36259/ του 2010 και άρ. 40 του νόμου 4030/2011), είναι σε ισχύ εδώ και δυόμισια χρόνια, αλλά οι ρυθμοί εφαρμογής της είναι απογοητευτικοί. Βασική της αρχή είναι αυτή της ευθύνης του παραγωγού των αποβλήτων και προβλέπεται η ίδρυση «Συστημάτων Διαχείρισης» με στόχο την επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση, ανακύκλωση τουλάχιστον του 30% ως το 2012 και **τουλάχιστον του 50% των αποβλήτων αυτών μέχρι την 1-1-2014, ημερομηνία κατά την οποία πρέπει η χώρα να έχει πλήρως καλυφτεί με συστήματα διαχείρισης**.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το αρχικό σχέδιο της ΚΥΑ είχε γίνει από το 2003 αλλά παρέμενε επί επταετία στα συρτάρια είτε λόγω γραφειοκρατίας είτε γιατί κωλυσιεργούσαν οι ενδιαφερόμενοι. Αλλά και μετά την θέση σε ισχύ της νομοθεσίας λίγες και διάσπαρτες πρωτοβουλίες έχουν αναληφθεί. Και όχι μόνο αυτό, αλλά το ΥΠΕΚΑ, σε μια κακώς εννοούμενη προσπάθεια να «διευκολύνει» τους κατασκευαστές δημοσίων έργων, επιχείρησε με εγκύκλιό του ερμηνεία του εν λόγω νομικού πλαισίου, σύμφωνα με την οποία «*δεν απορρέει υποχρέωση διαχείρισης της περίσσειας των εκσκαφών που προέρχονται από δημόσια έργα, κατά την οδηγία – πλαίσιο για τη διαχείριση*

αποβλήτων 2008/98».

Την απόπειρα αυτή μείωσης του κατασκευαστικού κόστους με μετακύλισή του στο περιβάλλον ματαιώνει (ελπίζου-

με!) η απάντηση του αρμόδιου Επιτρόπου της ΕΕ κ **Potočnik** σε σχετική ερώτηση του ευρωβουλευτή **Νίκου Χρυσόγελου**, ότι «*Σε κάθε περίπτωση, οι νομικές υποχρεώσεις που προβλέπει η οδηγία πλαίσιο δεν κάνουν διάκριση μεταξύ των αποβλήτων που παράγονται από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Το χώμα και οι πέτρες που εκσκάπτονται κατά τη διαδικασία κατασκευής δημοσίων (και ιδιωτικών) έργων αποτελούν απόβλητα, εάν ο κάτοχος των υλικών αυτών τα απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να τα απορρίψει σύμφωνα με τον ορισμό των αποβλήτων που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας πλαισίου*».

Τι πρέπει να γίνει

Η εφαρμογή της νομοθεσίας ευρωπαϊκής και εθνικής είναι υποχρεωτική και υπόκειται σε σαφές χρονοδιάγραμμα. Οι μέχρι τώρα προσπάθειες μεμονωμένων επιχειρηματιών ή φορέων της Αυτοδιοίκησης απέχουν μακράν από τα απαιτούμενα για μια βιώσιμη διαχείριση του προβλήματος, κύ-

ριο στοιχείο της οποίας είναι η πλήρης κάλυψη της επικράτειας αφενός, η ορθή τήρηση των προδιαγραφών της νομοθεσίας αφετέρου. Παρότι η ευθύνη συγκρότησης των συστημάτων ανατίθεται από τη νομοθεσία στους παραγωγούς, κρίσιμο είναι το θέμα της **χωροθέτησης εγκεκριμένων χώρων αξιοποίησης ή διάθεσης**. Αν θέλουμε να είμαστε ρεαλιστές

και για να μην δίνουμε σε λίγο απλώς αγώνα για την αναστολή των προστίμων, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ιδιώτες, ιδίως μικρότεροι παραγωγοί αποβλήτων, δεν μπορούν να επιτύχουν, μόνοι, χωροθέτηση χώρων διαχείρισης.

Στο κρίσιμο αυτό πεδίο η ευθύνη δεν μπορεί να αναληφθεί από άλλον εκτός των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οφείλουν και τους χώρους να βρουν και να πιέσουν σθεναρά για τη δημιουργία «συστημάτων», για τη συμμετοχή σε αυτούς όλων των παραγωγών ΑΕΚΚ και την τεχνικά ορθή διαμόρφωση και λειτουργία των χώρων ανακύκλωσης και τελικής διάθεσης του υπολείμματος. Σοβαρό ρόλο συντονισμού και άσκησης πίεσης προς όλους του εμπλεκόμενους, τοπική αυτοδιοίκηση και παραγωγούς αποβλήτων, μπορεί και οφείλει να παίξει η περιφερειακή αυτοδιοίκηση.

Η μετατροπή της ελληνικής υπαίθρου σε μπαζότοπο δεν μπορεί να γίνεται πλέον ανεκτή.

Ζωντανό περιβάλλον Εγγύηση ποιότητας ζωής!

Ανακοίνωση της ΟΙΚΙΠΑ με αφορμή την 5η Ιουνίου Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

Υγιές περιβάλλον και σταθερά οικοσυστήματα είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για ένα βιώσιμο μέλλον. Εντούτοις, παρά τη γενική παραδοχή της παραπάνω θέσης, ιδίως σε μέρες όπως η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, η γενική εικόνα παραμένει ανησυχητική.

Η πρόσφατη καταγραφή από το Παρατηρητήριο του Μάουνα Λόα στη Χαβάη, έστω και παροδικά, του επιπέδου του **διοξειδίου του άνθρακος** στα 400 μέρη στο εκατομμύριο (από περίπου 250 στην προβιομηχανική εποχή), δείχνει ότι, τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε εθνικό επίπεδο, καθυστερούμε επικίνδυνα να περάσουμε στην εποχή της εξοικονόμησης ενέργειας και των Ανανεώσιμων πηγών.

Τα πρόσφατα μέτρα επιβάρυνσης των φωτοβολταϊκών κινούνται σαφώς σε αρνητική κατεύθυνση. Επίσης αρνητικές και απαράδεκτες είναι οι κυβερνητικές πολιτικές για χαλάρωση αναγκαίων χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων προκειμένου να προωθηθούν όπως-όπως επενδύσεις, ακόμη κι όταν πρόκειται για πλήρως καταστρεπτικές επιλογές όπως τα χρυσωρυχεία, η λειτουργία των οποίων μετατρέπει το έδαφος σε τοξικό απόβλητο στο σύνολό του.

Στην περιοχή μας, η φετινή Ημέρα Περιβάλλοντος μας βρίσκει με τις **ακτές να διαβρώνονται** όλο και περισσότερο αλλά να επιμένουμε να βασίζουμε τα μεγάλα έργα σε αμμοληψίες από τους ποταμούς που τις τροφοδοτούν, τα μπάζα να βρίσκονται παντού, ακόμα και σε περιοχές όπως το φαράγγι του Βουραϊκού. Επιπλέον **οι Φορείς Διαχείρισης των Προστατευομένων περιοχών μας** αντιμετωπίζουν εκτός από τη γραφειοκρατία και την προοπτική, σε λίγους μήνες, τον κίνδυνο μιας χωρίς σοβαρά κριτήρια συγχώνευσης.

Η πόλη της Πάτρας, έξω από τη μόνιμη τραγωδία των τελευταίων ετών με την απώλεια κοινοχρήστων χώρων, συνεχίζει να έχει προβλήματα σοβαρής ρύπανσης του αέρα που με τη λειτουργία του νέου λιμανιού μεταφέρθηκε και στη νότια περιοχή της, εξακολουθεί να ταλαιπωρείται από ηχορρύπανση χωρίς ουσιαστική προσπάθεια μείωσής της, συνεχίζει να βρίσκεται σε αβεβαιότητα αν θα συνδεθεί επιτέλους με το θαλάσσιο μέτωπό της ή θα μεταβληθεί σε απέραντη λιμενική

ζώνη. Η προώθηση των διαδικασιών για τη **Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων** είναι ανάγκη να συνοδευτεί και από μια μεγάλη κινητοποίηση για τη διαλογή των οργανικών στην πηγή, πέρα από τη θετική και αισιόδοξη –μια και στηρίζεται σε εθελοντές πολίτες– καμπάνια για την ανακύκλωση.

Η οικονομική κρίση έδειξε ότι ανάπτυξη στηριγμένη σε χρέη και καταναλωτισμό έχει κοντά πόδια. Αν πολίτες, συλλογικοί φορείς και αρχές δεν δράσουμε σοβαρά για να αντιμετωπίσουμε την περιβαλλοντική κρίση, οι συνέπειες θα είναι εξίσου οδυνηρές για την ποιότητα της ζωής μας.

Μέλη και φίλοι της ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ την Τετάρτη 5η Ιουνίου, βρέθηκαν στην πλατεία Γεωργίου, συζητώντας με τους συμπολίτες και μοιράζοντας ενημερωτικό υλικό.

Η ΟΙΚΙΠΑ στη μάχη της ανακύκλωσης

Η Δευτέρα 10 Ιουνίου ήταν η μέρα της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας στη μεγάλη, στηριγμένη στους εθελον-

τές, καμπάνια για τη βελτίωση της ανακύκλωσης στην Πάτρα.

Μέλη και φίλοι της συγκεντρώθηκαν

το απόγευμα στα γραφεία του πολιτιστικού συλλόγου Μπεγουλακίου που συνέδραμε στην αναγνώριση της περιοχής και μοιράζοντας σε τομείς το χώρο δράσης, «σάρωσαν» το σύνολο των κατοικιών, προσφέροντας τη γνωστή μπλε τσάντα της ανακύκλωσης και ενημερωτικό υλικό.

Μοιράστηκαν συνολικά πάνω από 700 τσάντες υπερκαλύπτοντας τον αρχικό σχεδιασμό, αφού ένα μικρό κομμάτι της περιοχής λόγω έλλειψης υλικού έμεινε για να καλυφθεί τις επόμενες μέρες. Αξιοσημείωτο είναι ότι η πλειοψηφία των κατοίκων έδειξε ιδιαίτερα ευνοϊκή στάση, δίνοντας συγχαρητήρια στους εθελοντές της ΟΙΚΙΠΑ καθώς και δεσμεύσεις για βελτίωση της καθημερινής τους συμπεριφοράς όσον αφορά στο διαχωρισμό των απορριμμάτων τους.

